

Colruyt gooit de knuppel in het hoenderhok

Kennismaking met Ellen Vaneynde, sectorvoorzitter Leg

- Eén kop koffie: dat is minder dan wat we aan 40 braadkippen bruto verdienen!
- Huisvesting legkippen: antwoord op de parlementaire vragen
- Nieuwigheden SPACE beurs voorgesteld

Sterk in techniek. Slim in uitvoering.

Deskundig en doordacht advies voor ombouw naar daglichtstallen met uitloopschuiven en andere emissiearme oplossingen.

Hulsel 7 | 2382 Poppel (Ravels) | 014 65 58 55 | info@vsi.be
Leon Bekaertlaan 22 | 9880 Aalter | 09 325 75 10 | info@vsi2.be
www.vsi.be

www.vsi.be
info@vsi.be

Peter Sichien
+32 477 740 759

Johan van Heule
+32 475 62 36 75

Bart Vangampelaere
+32 475 62 36 73

ROXELL®
www.roxell.com

Fancom®
www.fancom.com

ZIEHL-ABEGG
www.ziehl-abegg.com

TEMPO team

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF

(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

Bizarre tijden en grote uitdagingen

Nu de zomer en oogstperiode voorbij is en voorspellingen aangaven dat we naar lagere grondstoffenprijzen (granen en eiwitbronnen) gingen evolueren blijkt voorlopig van dit alles niets in huis te komen. De markten zijn weliswaar zeer vollatiel maar op een hoog niveau. Veel tarwe, zeker bij onze Franse zuiderburen, is niet exportwaardig en zal richting veevoeding moeten worden afgezet. Hierdoor zou je kunnen verwachten dat dit de prijs gaat drukken maar dit is niet het geval in een wereldmarkt. Daarbij is ook de kwaliteit van een lager niveau wat dan weer nefast zou kunnen zijn voor onze technische resultaten. Hoe dan ook blijven de dure voederprijzen een domper zetten op de rendabiliteit van onze pluimveebedrijven. Zowel voor degenen die eieren of vlees produceren maar evengoed ook voor de kostprijs in de vermeerderingssector. Dit alles staat in schril contrast met wat de consumptieprijzen noteren in de winkels voor zowel eieren als kip- en kalkoenproducten.

Afgelopen weken kwam de sector in het nieuws met de bekendmaking dat een aantal grote retail bedrijven vanaf 2026 starten met de verkoop van kip uitsluitend gehouden volgens BCC normen. BCC staat voor "Better Chicken Commitment". Soms wordt ook ECC gebruikt als "European Chicken Commitment". Het is een leidende reeks minimum normen voor het houden van vleeskuikens die de voedingsindustrie eist om te sturen naar betere praktijken op het gebied van welzijn. Een reeks grote bedrijven hebben al hun toezegging gegeven zoals Burger King, Unilever, Nestle. Of we dat nu leuk vinden of niet, ik denk dat de stap gezet is en onomkeerbaar. Het was een kwestie van tijd vooraleer onze retailers hiermee van start gingen gaan. Maar misschien is het ook een keerpunt voor een aantal van onze pluimveebedrijven - want niet iedereen zal hieraan moeten voldoen en zal kunnen blijven produceren voor de exportmarkt - om het verdienmodel om te gooien en eindelijk eens een correcte verloning te krijgen voor wat ze produceren, met respect behandeld te worden en ook hun beroepsfierheid terug te verdienen. Dat is ook de reden dat we als Landsbond Pluimvee klaar staan om in overleg te gaan met de andere schakels in de keten en actief wensen betrokken te zijn. Colruyt heeft hiertoe alvast de intentie gegeven om dit samen te doen en volop te gaan voor Belgische kip. Het zou zeker een gemiste kans zijn mochten we straks vaststellen dat buitenlandse producenten hier onze winkelrekken gaan bevoorraden.

Dat is alvast onze uitdaging.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOOLScore

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Nieuwe site!

INHOUD

5 Colruyt en Delhaize engageren zich om tegen 2026 over te stappen op BCC dierenwelzijnsriteria

In een wijdverspreid persbericht van 16 augustus kondigden Colruyt en Okay, gevolgd door Delhaize, aan om tegen 2026 over te stappen naar de Better Chicken Commitment-criteria (BCC) voor braadkippen. Ze zijn hiermee de eerste Belgische retailers die aangeven om in de toekomst te voldoen aan deze hogere dierenwelzijnsriteria.

10 Kennismaking met Ellen Vaneynde, een nuchtere maar geëngageerde legkippenhoudster

In de schaduw van de Balenberg, ligt het legkippenbedrijf BLEI BV van Ellen Vaneynde en haar moeder. In de legkippensector, en ook algemeen in de landbouwsector, is Ellen vooral ook bekend omwille van haar verkiezing in 2013 tot 'Schoonste boerin van Vlaanderen'. Recent engageerde Ellen zich om binnen de Landsbond Pluimvee de rol van sectorvoorzitter op te nemen.

22 De rode vogelmijt: hoe monitoren en behandelen

Het Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel heeft verschillende projecten lopen met betrekking tot het beheersen van het zeer moeilijke probleem van de rode vogelmijt. In twee artikels wordt ingegaan op zowel een correcte monitoring evenals op duurzame behandelingsmethoden.

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhautstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reyners, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleenckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Ir. Bruno Vandorpe, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge - Tel. 0474.619808
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: Jolien Lafaut - secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 100€ (België) - Buitenland: 115€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Jolien Lafaut
Oostendsesteenweg 217A - 8000 Brugge

Drukkerij: Vanhalst - Nijverheidsweg 21, 9820 Merelbeke
09 221 12 41 - info@drukkerij-vanhalst.be

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

3 Standpunt	25 Behandelingsmethoden
4 Inhoud	28 Juridisch
5 BCC criteria	30 Voeding en CO ₂
7 Reactie Landsbond	32 Boeren op een kruispunt
10 Interview	33 Berichten
13 Diergeneeskunde	34 Kort nieuws
14 Huisvesting legkippen	35 Column
16 Oekraïne	36 Bedrijfsnieuws
18 Geurproblematiek	37 Marktcommentaar
20 SPACE	38 Marktberichten
22 Monitoring rode vogelmijt	

Agenda

14-16 september 2021: SPACE beurs te Rennes (Frankrijk)

5 november 2021: Trefdag pluimveehouderij aan de VIVES te Kortrijk.

18 november 2021: studienamiddag "Leg" van het Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel

22 november 2021: studienamiddag "Vlees" van het Proefbedrijf Pluimveehouderij te Geel

8-12 december 2021: Agribex beurs, Expo hallen ter Brussel.

29-31 Januari 2022: Agro-Expo beurs te Roeselare

Colruyt gooit de knuppel in het hoenderhok

Engagement om tegen 2026 over te stappen op hogere dierenwelzijnsriteria voor standaardkippen

Tekst en beeld: Luc Maertens

In een wijdverspreid persbericht van 16 augustus kondigden Colruyt en OKay aan om tegen 2026 over te stappen naar de Better Chicken Commitment-criteria voor de 'standaardkip'. Ze zijn hiermee de eerste Belgische retailers die aangeven om in de toekomst te voldoen aan de hogere dierenwelzijnsriteria, gebaseerd op het Better Chicken Commitment (BCC). De ambitie is om de BCC-criteria uit te rollen tegen 2026, samen met de leveranciers pluimveehouders.

Onmiddellijk liet Delhaize hetzelfde geluid horen en sloot zich aan bij deze doelstelling om "de Belgische markt in de richting van beter dierenwelzijn te duwen."

De aanleiding

In Nederland zijn er een ganse reeks concepten - al dan niet rechtstreeks gelinkt aan een supermarkt keurmerk - uitgerold sedert het begin van deze eeuw. Het voortouw om te schakelen naar trager groeiende vleeskippen met extra welzijnseisen werd genomen door Coppens diervoeder en de Nederlandse dierenbescherming die 'De Kip van Morgen' lanceerden in 2007. Snel sprongen grote retailers zoals Albert Heijn en Jumbo op de kar en een waaier van supermarktconcepten zag het licht.

Maar de echte doorbraak voor het schakelen naar deze concepten bleef uit tot in de loop van 2016. Toen beslisten alle grote supermarkten in Nederland, één na één, om niet langer reguliere (snel groeiende) kippen in hun schappen aan te bieden. Dit had grote gevolgen voor de sector in Nederland. De productie voor de binnenlandse consumptie (1/3 van de totale productie) schakelde snel en volledig over naar deze concepten in 2017.

Deze supermarktconcepten waren volgens 'Wakker Dier' een stap in de goede richting maar voldeden niet aan hun eisen voor meer dierenwelzijn. Intussen had de Nederlandse Dierenbescherming

hun systeem van Beter Leven sterren (1, 2 of 3 sterren) beter gedefinieerd en werd op verpakkingen steeds meer het label aangegeven of het vlees aan één of meerdere sterren voldeed.

Door deze evolutie en het succes van het 'sterrenlabel' in Nederland besloot Albert Heijn in maart dit jaar te stoppen met hun keurmerk en uiterlijk in 2023 enkel nog 1 ster kippen in hun schappen aan te bieden. Snel werden ze gevolgd door andere retailers (Jumbo, Aldi ... Boni) die hetzelfde engagement aangaan. Op woensdag 11 augustus werd dan bekend gemaakt dat uiterlijk eind 2023 alle Nederlandse supermarkten alleen nog maar verse kip met ten minste '1 Beter Leven Ster' gaan verkopen.

Daarbij werd zowel in Nederland (Wakker Dier) als ook bij ons (GAIA campagne 'Kiplekker') deze zomer de productie van (reguliere) vleeskippen, in de media, sterk in een negatief daglicht voorgesteld. De retail in België kwam onder druk te staan om in navolging met Nederland verdere stappen te zetten naar een meer diervriendelijke kippenproductie. Colruyt, als belangrijkste retailer, voelde zich genoodzaakt om - via een persbericht - snel het voortouw te nemen om hun toekomsttraject mee te delen.

Trager groeiende kippen, zoals deze Ranger Gold, is één van de criteria van de BCC normen (foto Aviagen).

Vooropgestelde criteria

De criteria hebben volgens Colruyt als doel het dierenwelzijn van vleeskippen in de Belgische kwekerijen te verhogen door ze **meer ruimte te geven en van daglicht te voorzien**. Er wordt ook overgeschakeld naar een trager groeiend ras. Deze normen zullen toegepast worden voor hun standaardkippen in het assortiment, die volgens hen 73% van hun totale volume kip vertegenwoordigt. Op dit moment engageerden zich reeds meer dan 200 grote Europese bedrijven in de voedingssector, waardoor de BBC-criteria de norm van de toekomst worden voor de Europese standaardkip, dixit Colruyt.

Daarbovenop zullen Colruyt en OKay nog een stap verder gaan dan de BCC-normen door te eisen dat **de kuikens in de stallen geboren worden**. Hierdoor wordt het stressvolle vervoer van 1-dagskuikens vermeden en hebben de kuikens ook onmiddellijk toegang tot water en voeder. Deze methode, die nu al door een aantal van hun toeleverende braadkippenhouders toegepast wordt, zal uiteindelijk opgenomen worden in hun lastenboeken voor vleeskippen.

Geleidelijke overstap, samen met de leveranciers

In de persmededeling geven Colruyt Laagste Prijzen en OKay aan er zich bewust van te zijn dat het voor hun partners, de braadkippenhouders, niet altijd gemakkelijk is om hun productiemethodes aan te passen aan de nieuwe criteria voor een verhoogd dierenwelzijn. Sommige elementen zijn eenvoudig uit te voeren, zoals het plaatsen van extra stobalen in de stallen. Andere eisen vergen evenwel een aanzienlijke investering en tijd. Het gaat dan over aanpassingen aan de structuur van het gebouw om bijvoorbeeld meer daglicht toe te laten. "Daarom zal de uitrol geleidelijk gebeuren," dixit Guy Elewaut in de persmededeling, directeur marketing Colruyt Laagste Prijzen "in plaats van ons af te sluiten van een sector die belangrijk is voor de Belgische economie – meer dan 230 Belgische braadkuikenhouders voor Colruyt - nemen wij onze verantwoordelijkheid door ervoor te kiezen om onze partners te begeleiden in hun duurzaamheidsproces."

Natuurlijk licht via dakvensters of een lichtstraat is een toekomstige eis.

Stap voor stap

De voorbije jaren nam Colruyt Group reeds verschillende initiatieven gericht op het verbeteren van het welzijn van dieren. Zo was de retailer de eerste die geen **eieren van legbatterijen** meer verkocht en het **castreren van biggen** verbod. **Konijnenvlees** is afkomstig van dieren uit een diervriendelijk parksysteem. En in de slachthuizen werden maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat het slachtproces beter wordt gecontroleerd en zo weinig mogelijk stress en pijn veroorzaakt. Stefan Goethaert, algemeen directeur Colruyt Group Fine Food en verantwoordelijk voor het duurzaamheidsbeleid: "Voor ons is de doelstelling duidelijk: dieren respectvol behandelen doorheen de hele keten. Dit is een leerproces waar wij ons toe verbinden, stap voor stap. In de eerste plaats met onze leveranciers en vervolgens met de hele sector en de bevoegde autoriteiten."

Reactie Landsbond Pluimvee

In een bijzonder artikel in dit nummer van 'Pluimvee' wordt deze toekomstige evolutie becommentarieerd. Dat het verdienmodel van de vleeskippenhouders hierdoor niet onder druk mag komen te staan is prioritair. De hogere kosten mogen niet afgewend worden op hun schouders, zeker nu ze te maken hebben met (grote) investeringen zowel om te voldoen aan milieueisen als aanpassingen van de stal om aan de BBC-criteria te voldoen.

Het Better Chicken Commitment (BCC)

Het BCC pretendeert om de leidende reeks normen aan te geven voor de voedingsindustrie die het houden van vleeskuikens naar betere welzijnspraktijken drijft. Deze normen werden in 2016 opgesteld en in 2017 onderschreven door een 30tal toonaangevende organisaties, die zich inzetten voor dierenwelzijn. O.a. Compassion in World Farming, Eurogroup for Animals, Vier Pfoeten ... en GAIA.

De opgestelde normen hebben als doel om grote druk uit te oefenen - op bedrijven wereldwijd actief in de voedingssector - om minimaal aan deze eisen te voldoen op het vlak van het houden van vleeskippen. Ondertussen hebben reeds meer dan 200 bedrijven zich ertoe verbonden om de BCC normen te gaan toepassen. Om er maar enkele bekende te noemen: Nestlé, Unilever, BurgerKing, Tesco, Kentucky Fried Chicken, Danone, Dr Oetker, Accor hotels ..., wat wijst op de grote impact van het BCC initiatief.

In 2026 moeten bedrijven die zich engageren aan het European Chicken Commitment ervoor zorgen dat al hun toeleveranciers (producenten) de volgende 6 vereisten in acht nemen:

1. Voldoen aan alle EU dierenwelzijnswet- en regelgeving, ongeacht in welk land de productie heeft plaatsgevonden.
2. Passen een maximale bezettingsdichtheid toe van 30 kg/m² of minder.
3. Gebruik kippenrassen die aantoonbaar hogere welzijnsresultaten laten zien.
4. Voldoen aan verbeterde omgevingsstandaarden:
  - a) Min. 50 lux licht en daglicht voorzien
  - b) Per 1000 kippen: 2m zitstokken en 2 piksubstraten
  - c) Geen kooien of 'multi-tier' systemen
5. Passen gecontroleerd atmosferisch verdoven toe met gebruik van inert gas of meerfasensystemen, of maken gebruik van effectief elektrisch verdoven.
6. Maken naleving van bovenstaande standaarden aantoonbaar door middel van jaarlijkse onafhankelijke inspecties en openbare verslaggeving.

Reactie Landsbond Pluimvee nu retail aankondigt om in de toekomst over te schakelen op 'nieuwe' standaardkip?

Eén kop koffie? Dat is minder dan wat we aan 40 vleeskippen bruto verdienen!

Tekst: Martijn Chombaere

Het hing al enige tijd in de lucht, al pakte de Colruyt Group vriend en vijand in snelheid door op maandag 16/08/2021 een persbericht de wereld in te sturen dat ze als eerste Belgische retailer in 2026 de overschakeling zou maken naar een 'nieuwe' standaardkip. Het bericht werd bij veel pluimveehouders sceptisch onthaald, al ziet de Landsbond Pluimvee ook opportuniteiten voor een beter verdienmodel. "Als je vandaag de dag met een stal van 50.000 braadkippen nog geen leefbaar inkomen kunt genereren, dan is er toch iets behoorlijks fout aan het verdienmodel", aldus Danny Coulier, voorzitter van de Landsbond Pluimvee.

Persbericht Colruyt Laagste Prijzen en Okay

In een persbericht kondigde Colruyt aan dat het als eerste Belgische retailer voor standaardkippenvlees, dat wordt aangeboden in de supermarkten van Colruyt Laagste Prijzen en Okay, tegen 2026 zal

overstappen naar vleeskippen die voldoen aan de hogere dierenwelzijnsriteria, gebaseerd op het Better Chicken Commitment (BCC).

Opportuniteiten

Ondanks dat het persbericht met enige ophef werd onthaald, ziet Landsbond Pluimvee voorzitter Danny Coulier ook opportuniteiten. "Maar al te vaak wordt er gesproken – en geframed – over onze sector. Bijvoorbeeld de term 'megastallen': een stal van 50.000 standaardkippen zou zelfs al zo'n stempel krijgen. Desondanks is het haast onmogelijk om daar een leefbaar inkomen uit te genereren. Dan is er toch iets fundamenteel fout aan het verdienmodel.

Bij bepaalde journalisten of anderen die weinig afweten van de sector haal ik vaak volgend voorbeeld aan, als ik op café een koffie (3,00 EUR) bestel dan moet ik daarvoor 40 standaardkippen van 2,6 kg kweken (104 kg!) om met de brutowinst die ene koffie te kunnen betalen (cf. Deinzeprijs 2020 – 0,79 EUR). Dit is niet louter van toepassing voor de pluimveesector, diezelfde ontwrichting zien we eveneens in andere sectoren waar bv. de goedkoopste fles water duurder is dan een fles melk".

"Exporteren wordt in industriële- of dienstensectoren vaak als iets positiefs beschouwd, het levert het land financiële middelen en extra werkgelegenheid op.

Echter als het om dierlijke producten gaat, doen bepaalde groeperingen er sceptisch over. Hebben we dan liever dat deze afzetmogelijkheden worden opgevuld door China, Oekraïne,...? We mogen dus als sector best trots zijn op onze zelfvoorzieningsgraad van 240%, al brengt dit enkele nadelen met zich mee. Je moet concurreren met de wereldmarkt en een overaanbod laat zich vlug gelden op de binnenlandse markt. Indien in de toekomst nu een deel van de producenten zal overschakelen op het opfokken van de 'nieuwe' standaardkip, verlicht dit de druk op de markt van de reguliere kippen. Zo komt er meer ademruimte vrij waardoor de markt minder te maken zal hebben met een overaanbod, iets wat de laatste jaren te frequent voorkwam".

Overleg met sector gewenst!

"Colruyt heeft alleszins al aan ons laten weten de overschakeling in overleg met hun leveranciers – pluimveehouders - te willen doen, zonder dat dit ten koste gaat van de producent zijn winstgevendheid. Ze wensen namelijk duurzame lange termijn relaties te onderhouden met hun leveranciers, en hun winstgevendheid is daarvoor cruciaal. Een gegeven waar we ten stelligste zullen op toezien".

Addertjes onder het gras

"We moeten er vooral op toezien dat het verdienmodel op zijn minst beter is dan hetgeen we nu kennen met de standaard-

Braadkippen

kip. Echter lijkt de realisatie van dit hele gebeuren nog niet zo evident. Zo zullen bijvoorbeeld veel (oudere) stallen omgebouwd/herbouwd moeten worden, een gegeven waarin het definitief PAS-kader ruimte zal moeten voorzien.

Daarnaast word je als producent geconfronteerd met mogelijke beperkingen in keuzevrijheid wat toeleveringsbedrijven of afnemers betreft.

Foto: Shutterstock

Jilburg
Stallenreiniging

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

“Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen”
Ook voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Van Hunnik B.V.
pluimveehandel

**Altijd de beste
prijs voor al
uw slachtkippen**

www.pluimveehandelvanhunnik.nl info@pluimveehandelvanhunnik.nl
Tel. 0031 - 318 52 73 73 0031 - 6 53 81 85 84

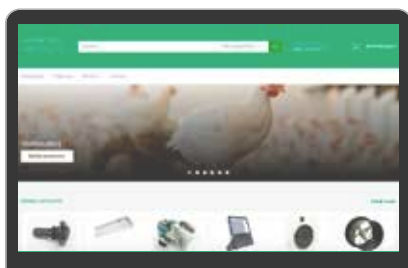
DEFAUW PARTS

DE **ONLINE** WINKEL VOOR UW
LANDBOUWBEDRIJF

Op zoek naar **technisch materiaal** voor uw landbouwbedrijf?

Één adres - www.defauwparts.be

SNELLE LEVERING

100% BELGISCH

PERSOONLIJK
CONTACT & ADVIES

TOT 31/11/2021 GROTE **STOCK VERKOOP** WEGENS VERHUIS (GRATIS VERZENDING)

Lavetan^{II}

UW LABO VOOR SNELLE EN ZORGELOZE ANALYSES!

www.lavetan.be

Veedijk 56 - 2300 Turnhout
info@lavetan.be

Better
Together

 agrifirm

 QUARTES

Samen
creëren we
een duurzame
voedselketen
voor toekomstige
generaties.

www.agrifirm.be

AUTOMATISCHE DESINFECTIE MET ÉÉN DRUK OP DE KNOP POWERFOGGER 100

► Desinfectie door verneveling

► De beste dekking

► Ruimtes tot wel 20.000 m³

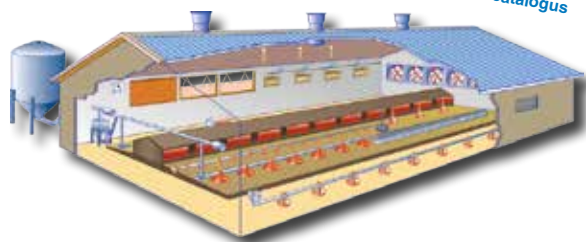
 FRANS VEUGEN
BEDRIJFSHYGIËNE BV

info@fransveugen.nl - www.fransveugen.nl - +31 495 460 188

Stalinrichting nodig:
bespaar geld, bestel
bij Agromax!

www.agromax.nl

bestel onze
gratis catalogus

Sleepketting-, panvoer- en hanenvoersystemen

Drinkstelsysteem ventilatie koeling nestmatten

 AgroMax
poultry equipment

Wijchen, Nederland
Tel.: +31 (0)24 6487227
E-mail: info@agromax.nl

Op bezoek bij Ellen Vaneynde: een nuchtere maar geëngageerde legkippenhoudster

Kennismaking met de nieuwe sectorvoorzitter leg

Tekst en beeld: Luc Maertens

In de schaduw van de Balenberg, bekend in wielermilieus omwille van het Sven Nys cycling center, ligt het legkippenbedrijf BLEI BV van Ellen Vaneynde en haar moeder. In de legkippensector, en ook algemeen in de landbouwsector, is Ellen (36) vooral ook bekend omwille van haar verkiezing in 2013 tot 'Schoonste boerin van Vlaanderen'. Gedurende twee jaar was ze met veel uitstraling een uitstekende ambassadrice voor onze sector maar eveneens voor de brede landbouwsector. Recent engageerde Ellen zich om binnen de Landsbond Pluimvee de rol van sectorvoorzitter op te nemen. Meer dan tijd om nader kennis te maken met haar bedrijf en ideeën.

Ellen, je hebt niet onmiddellijk gekozen om na je studies in het ouderlijk legkippenbedrijf te stappen?

"Nee, na mijn studies boekhouding, heb ik eerst verschillende andere pistes verkend. Gedurende een tweetal jaar heb ik in het buitenland (Majorca, Lanzarote, Australië, ...) als sportanimatrice groepen begeleid. Nadien was ik in eigen land eerder een 'jobhopper' en werkzaam bij diverse bedrijven voor o.a. secretariaatswerk, accountancy, consultancy maar vond er niet echt mijn draai. In mijn hoofd wilde ik ook steeds meer en meer een zelfstandige activiteit, een eigen bedrijf uitbouwen".

Het legkippenbedrijf gerund door mijn moeder genoot niet direct mijn grootste interesse.

Met je studies, werkervaringen en succesvol presentatiewerk bij de regionale TV omroep deden er zich vermoedelijk andere kansen voor?

"Jazeker, o.a. met PlattelandsTV heb ik een 15tal boeiende reportages kunnen maken met diverse ondernemers in de landbouwsector. Er waren mogelijkheden om hier verder in te gaan. Maar snel had ik twee kleine kinderen en was de combinatie werk-gezin niet eenvoudig. Vooral omdat presentatiewerk onregelmatige uren met zich meebrengt".

© Jos Molenaers

Na haar studies verkende Ellen de wereld, deed verschillende jobs, was actief in de media om finaal toch bewust te kiezen voor het legkippenbedrijf van haar moeder.

Waarom heb je dan uiteindelijk gekozen om in het legkippenbedrijf van je moeder te stappen?

"Na afwegen van verschillende opties kwam ik - tot verbazing van mijn moeder - uit dat het ouderlijk legkippenbedrijf de beste optie was. Ik hielp wel reeds een tijdje met de administratie en gaandeweg groeide de interesse voor de legkippensector. Ook de omschakeling van kooihuisvesting naar de diervriendelijker scharrelhuisvesting wakkerde mijn interesse aan. Laat het ons zo stellen, legkippenhoudster was niet mijn jeugdroom maar wel een bewuste keuze".

Ellen, kun je kort jullie bedrijf voorstellen?

"Sedert 2000 runde mijn moeder alleen het bedrijf, een stal met toen kooihuisvesting. Reeds in 2006 werd de stal heringericht voor scharrelhuisvesting. Toen ik mijn interesse voor de sector uitte in 2008, werd onmiddellijk besloten dat dit enkel verantwoord was door uit te breiden en een nieuwe stal bij te bouwen. Vanzelfsprekend kozen we voor een scharrelstal maar met even-

Zicht op het eierlokaal met de Kletec robot voor de palletisering.

eens bijhorende overdekte uitloop. Temeer de uitloop meetelde als oppervlakte.

Op ons bedrijf kunnen we nu een 60.000 bruine scharrelkippen houden. De eieren worden naar het gemeenschappelijk eierlokaal geleid waar we een Mopack 70 hebben voor de eierbehandeling en een Kletec automaat voor het palletiseren. Tweemaal per week worden de eieren opgehaald door de eierhandel. Met de eierhandel hebben we per ronde een contract met afnameprijs gebaseerd op de Kruishoutemprijs”.

Twee vrouwen die samen een bedrijf leiden, toch wel een uitdaging?

“Jazeker, hier zijn zowel positieve als negatieve kanten aan. Zwaardere fysieke arbeid en ook technische zaken zijn niet vanzelfsprekend. Als er zich problemen voordoen met bv. aandrijfmotoren of kettingen, ja dan kunnen we deze meestal enkel

met ons twee oplossen. Maar we trekken zoveel als mogelijk ons plan.

Verder hebben we beiden ons eigen huis en huishouden en daarvoor is werk en gezin combineren eveneens een grote uitdaging”.

Ellen hoe zie je de toekomst voor je bedrijf?

“Op vrij korte termijn zullen er belangrijke beslissingen te nemen zijn. Vooreerst gaat binnen een kleine twee jaar mijn moeder op pensioen. Naast de overname zal ik om het bedrijf verder te kunnen runnen moeten beroep doen op extra werkkraft.

De vergunning voor ons legkippenbedrijf loopt tot 2028. Gelukkig zijn we een ‘groen’ bedrijf en zijn onze stallen uitgerust met emissie arme systemen. Maar met de huidige en vermoedelijk strengere normen voor toekomstige huisvesting zullen er investeringen moeten doorgevoerd worden.

In de tuin verraden deze beelden dat er kippen gehouden worden in de stallen, maar het lijken eerder hanen dan legkippen.

Ondanks dat de twee stallen reeds meer dan 10 jaar oud zijn, zijn ze uitgerust met een emissiearm systeem, een overdekte wintertuin en zijn de daken bedekt met zonnepanelen.

Met mijn achtergrond in 'boekhouding' zal de rendabiliteit en de hieraan gekoppelde economische haalbaarheid sterk meespelen in eventuele te nemen beslissingen. Nu bijvoorbeeld baren de hoge voederprijzen, die niet gecompenseerd worden in de eierprijzen, ons grote zorgen".

Sedert enkele jaren ben je toetreden tot het bestuur van de provinciale afdeling Antwerpen en nu sectorvoorzitter.

"Ja inderdaad, na mijn verkiezing als 'Schoonste boerin' werd ik gevraagd om deel uit te maken van het bestuur en sedert een 3tal jaar neem ik eveneens het secretariaat waar. Ondanks dat dit allemaal toch wat tijd in beslag neemt heb ik dit engagement aangenomen. Het is evenwel niet vanzelfsprekend om dit te combineren met het vele werk op het bedrijf en een gezin met kleine kinderen.

Opkomen voor de sector en meewerken aan projecten zijn mijns inziens zeer belangrijk. Zo werkt ons bedrijf mee aan projecten van het Proefbedrijf Geel i.v.m. het beheersen van het vogelmijtenprobleem of hoe omgaan met kippen met hele snavels".

Hoe zie je de rol van de Landsbond Pluimvee als "kleine belangenverdediger" die voornamelijk op vrijwilligers steunt?

"De Landsbond Pluimvee is de enige organisatie die enkel gefocust is op pluimvee en de belangen van de sector verdedigt. Hierdoor is het juist mogelijk om een onafhankelijke stem te laten horen en niet te moeten rekening houden met andere belangen of sectoren.

Als groep de specifieke problemen en belangen aankaarten of oplossingen aanrijken, ja dit is meer dan ooit noodzakelijk. Dit zowel als tegendruk tegen de steeds bemoeizuchtiger overheid maar ook tegen toeleveranciers of afnemers. De concentratie in bepaalde sectoren, denk maar aan slachterijwezen of eierhandel maken dat je als individuele producent te zwak staat. Als groep draagt je stem nu eenmaal veel luider en verder".

Ellen bedankt voor dit openhartige gesprek. Je ideeën voor de sector houden we nog even achter de hand. Enkel dat je overtuigd bent van constructief overleg en dat dit in de toekomst zowel fysisch maar ook via digitale applicaties moet verlopen. In ieder geval de moderne en smaakvolle inrichting van je woning verraden dat je een toekomstgerichte visie hebt en uitdagingen aandurft.

In het eierlokaal staat een Mopack 70 in voor de eierbehandeling.

Op de Raad van Bestuur van de Landsbond Pluimvee, op 8 juli jl., werd Ellen Vaneynde voorgedragen en verkozen tot nieuwe sectorvoorzitter leg. Hiermee volgt ze Willy De Vloot op die deze functie de voorbije jaren vervulde binnen de organisatie. Willy had al een tijdje aangegeven om vrijgesteld te worden van deze functie. Bij deze wenst de Raad van Bestuur Willy te bedanken voor zijn inzet voor de legsector.

Meehelpen met mama aan de eierband geniet reeds vroeg interesse.

Ook in Baal, op het bedrijf van Ellen Vaneynde zorgde de overvloedige regen in juli voor overlopende beken en een natte stal zodat het strooisel ververst moest worden.

Verbod op profylactische behandelingen vanaf 28/01/2022 !!!

Tekst: Tommy Van Limbergen

Op 28/01/2022 zal de Europese richtlijn (EU 2019/06) van kracht gaan in alle EU lidstaten. Deze richtlijn omvat in maar liefst 125 pagina's een aantal wijzigingen omtrent het regelgevend kader van diergeneesmiddelen.

De meest belangrijke wijziging voor onze pluimveesector betreft **het volledige verbod op routinematige en/of profylactische antimicrobiële behandelingen vanaf 28/01/2022**. Op veel pluimveebedrijven worden dit type van behandelingen vandaag reeds niet meer uitgevoerd. In het AMCRA plan tot antibioticareductie in de veeteelt lag hier de laatste jaren ook al veel de klemtoon op.

Consequenties

Toch zal het verbod op profylactische behandelingen vanaf 28/01/2022 voor een aantal pluimveebedrijven erg belangrijk zijn om rekening mee te houden. Profylactische behandelingen houden per definitie in dat de behandeling plaats vindt voordat er klinische symptomen aanwezig zijn bij dieren. Dit type behandeling zien we soms bij bedrijven waar bepaalde gezondheidsproblemen spelen die ronde na ronde weer opduiken en waarbij men in de zoektocht naar oplossingen en verbeteringen in tussentijd anticipeert op het wederkerig probleem door de dieren te behandelen om op die manier onnodig leed te voorkomen. **Een bekend voorbeeld hiervan zijn de Enterococcus spp. problemen bij vleeskippen.** Enterococcus spp. infecties kunnen een grote impact hebben bij vleeskippen en zijn voornamelijk bekend omwille van de pootproblemen die door deze kiemen veroorzaakt worden. De aanpak verschilt per bedrijf en vaak wordt er gefocust op drinkwaterkwaliteit en goede opvang van kuikens bij de opstart. Er zijn reeds verschillende mooie voorbeelden van bedrijven die hier sterke vooruitgang in hebben geboekt.

Bij vleeskuikens zorgen enterococci voor hardnekkige problemen. Profylactische behandelingen zullen niet langer toegestaan zijn.

Oproep

Via deze weg een warme oproep aan alle pluimveebedrijven die zich in de situatie bevinden waarbij een profylactische behandeling vandaag nog nodig is. Contacteer zo snel mogelijk uw bedrijfsdierenarts hierover zodat er gericht kan gewerkt worden aan oplossingen om deze profylactische behandelingen in de toekomst te voorkomen.

Kooihuisvesting legkippen: parlementaire vragen i.v.m. actuele toestand en omschakeling

Tekst en beeld: Luc Maertens

In juni jl. stelde Gwenny de Vroe (Open VLD) enkele vragen aan Minister Crevits omtrent de huidige situatie van legkippenbedrijven en hun huisvestingsysteem. Dit in het kader van de EU intentie om ook verrijkte kooihuisvesting te bannen vanaf 2027. We vatten de vragen en antwoorden hierna samen.

Hoeveel bedrijven hebben nog leningen lopen met VLIF steun voor hun omschakeling van de klassieke kooihuisvesting naar alternatieven?

Uit onderstaande tabel 1 blijkt dat er nog 25 dossiers lopen voor omschakeling naar voliëre of grondhuisvesting met een gemiddelde leningslast van 316.528 euro en 13 bedrijven voor omschakeling naar verrijkte kooihuisvesting met een gemiddelde leningslast van 432.597 euro.

Wat is het aandeel van kippen resp. kalkoenen of ander pluimvee in elk type van deze huisvestings-systemen?

Enkel voor legkippen zijn er data voorhanden. Scharrel is de overwegende huisvestingsvorm (48%) gevolgd door verrijkte kooi (39%) dit zowel wat het aantal bedrijven als het aantal kippen in het houderijsysteem betreft. Het aantal

bio-bedrijven in België is sterk toegenomen tussen 2011 (10,1%) tot het huidige aantal (28,8% van de bedrijven). Maar omwille van het gemiddeld lage aantal kippen op deze bedrijven (5.079 stuks) vertegenwoordigen ze slechts een goede 3% van de totale legkippenstapel. Het omgekeerde geldt voor de verrijkte kooihuisvesting, deze houden het hoogste aantal kippen aan per bedrijf. Vrije uitloop situeert zich eerder tussen scharrel en verrijkte kooi wat bedrijfs-grootte betreft.

Verder is er op Belgisch niveau een duidelijk verschil tussen Vlaanderen en Wallonië. In Wallonië is het aandeel Bio en vrije uitloop duidelijk meer aanwezig terwijl verrijkte kooihuisvesting er zowel wat aantal bedrijven als procentuele capaciteit er duidelijk lager is dan in Vlaanderen.

Tabel 1: Aantal bedrijven met hun looptijd van lening voor de omschakeling

Aantal bedrijven	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2031
Verrijkte kooihuisvesting	3	2	-	-	1	5	2	-
Voliëre of grondhuisvesting	5	5	1	1	3	2	7	1
Vrije uitloop	Niet gekend							

Tabel 2: Aantal leghennenbedrijven in Vlaanderen, uitgesplitst per houderijsysteem en met de totale maximale capaciteit.

2020	Verrijkte kooi	Scharrel	Vrije uitloop	Bio	Totaal
Aantal bedrijven	53	87	29	46	215
Aandeel bedrijven (%)*	19,6	19,6	32,0	28,8	100
Max. capaciteit (aantal dieren)	3.462.579	4.268.504	873.782	233.621	8.838.486
Aandeel capaciteit (%)	39	48	10	3	100
Gemiddelde capaciteit	65.332	49.063	30.130	5.079	41.109

* Gegevens voor Belgische situatie

Een kanttekening dient wel gemaakt te worden, namelijk dat eenzelfde bedrijf verschillende houderijsystemen kan hebben en dus meerdere malen kan voorkomen in de tabel 2. Daarnaast kan een bedrijf voor één houderijsysteem verschillende stallen hebben, maar de cijfers zijn momenteel enkel beschikbaar op bedrijfs-/inrichtingsniveau.

Welke investeringen werden goedgekeurd, hun subsidiabele kosten en de toegekende steun voor renovatie of nieuwbouw van pluimveestallen, per jaar in de periode 2018-2020?

In tabel 3 wordt het overzicht gegeven van de VLIF goedgekeurde investeringen. Het betreft hier wel niet enkel deze voor legkippenbedrijven maar voor de ganse pluimveesector. Opmerkelijk is de tendens tot jaarlijkse afname van de steun, vooral voor nieuwbouw.

Tabel 3: Overzicht investeringen en VLIF subsidiëring 2018-2020

Jaar	Doel	Aantal goedgekeurde investeringen	Subsidiabele kosten (€)	Toegekende steun (€)
2018	Renovatie	26	578.415	167.547
	Nieuwbouw	513	16.321.411	3.765.511
2019	Renovatie	49	1.212.292	325.807
	Nieuwbouw	383	14.773.228	3.505.042
2020	Renovatie	36	811.416	243.425
	Nieuwbouw	378	11.691.013	3.011.922

Hoe schat de minister de vraag van Europa in om vanaf 2027 kooihuisvesting voor landbouwdieren niet meer toe te laten rekening houdend met de nog lopende kredieten van pluimveehouders die zich hebben geconformeerd aan het verbod van de legbatterij-dan dat in 2012 van kracht werd?

Het is nog te vroeg om uitspraken te doen over overgangstermijnen, redelijkheid en praktische uitwerkingen. Het is nu eerst afwachten op een Europees wetgevend initiatief dat de resolutie omzet in regelgeving.

De impact en de haalbaarheid zal sowieso zeer verschillend zijn van lidstaat tot lidstaat. Er zijn lidstaten die al grotendeels omgeschakeld zijn naar alternatieve huisvestingssystemen, en er zijn lidstaten waarvan de meerderheid van de leg-hennen nog in verrijkte kooien zitten. De

Verrijkte kooihuisvesting komt meer en meer onder druk nu ook de EU verplicht wordt om initiatieven te nemen om tot een kooiverbod te komen.

verschillen binnen de Europese Unie zelf zijn dus groot.

Een verbod op kooihuisvesting heeft een grote impact op de economische situatie van de sectoren waarin dit verbod wordt toegepast. Het is positief dat in de resolutie ook verwezen wordt naar economische haalbaarheid, een overgangperiode voor geleidelijke aanpassing, ... Heel belangrijk is dat het 'level playing field' wordt vermeld, ook wat betreft import uit derde landen om een oneerlijke handelssituatie te vermijden.

Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in een economische impactmeting voor het afschaffen van de kooihuisvesting. Werd die studie reeds opgestart?

De studie wordt uitgevoerd in opdracht van het Departement Omgeving en behoort tot de bevoegdheid van collega minister Ben Weyts. Deze studie is momenteel lopende en wordt uitgevoerd door het ILVO i.s.m. het Proefbedrijf Pluimveehouderij. Het eindrapport van deze studie was voorzien eind juni 2021 (nvdr.).

Ook de alternatieven voor kooihuisvesting hebben een aantal nadelen voor de dieren. In welke mate werden deze al in kaart gebracht en zullen zij mee in rekening worden gebracht bij het toekennen van VLIF-steun voor

meer diervriendelijke huisvestingssystemen voor pluimvee?

Dierenwelzijnsproblemen in voor leg-hennen werden in een aantal studies in kaart gebracht specifiek voor Vlaanderen, gerapporteerd en gepubliceerd in wetenschappelijke tijdschriften. **Voordelen van niet-kooisystemen** (in vergelijking met verrijkte kooien) zijn: de hennen zijn actiever, gebruiken de zitstokken meer (een gedragsbehoefte) en vertonen meer normaal gedrag; ze hebben een complexere omgeving; hebben sterkere beenderen en zijn minder angstig. **Voordelen van verrijkte kooien** zijn een lagere incidentie van botbreuken, minder letsels en ziektes, een lagere stofconcentratie en vaak ook minder sterfte. Kort samengevat zijn verrijkte kooien vaak beter voor wat betreft diergezondheid, hygiëne en borstbeenbreuken. In niet-kooisystemen daarentegen kunnen de hennen meer natuurlijk gedrag vertonen en hebben ze meer controle over hun omgeving (aangezien die complexer is en ze vrij kunnen bewegen binnen het systeem).

Rode mijten, verenpikkerij en kannibalisme kunnen ook een hardnekkig probleem zijn in niet-kooisystemen. Het ILVO, in samenwerking met het Proefbedrijf Pluimveehouderij, heeft in 2012-2013 een dierenwelzijnsevaluatie uitgevoerd in 47 Vlaamse voliërestallen zonder vrije uitloop. De variatie tussen bedrijven was groot, wat suggereert dat naast de huisvesting ook het vakmanschap van de leg-hennenhouders van aanzienlijk belang is voor het welzijn van de dieren in dergelijke complexe huisvestingssystemen.

In het huidige selectiesysteem voor VLIF-steun worden dierenwelzijnsinvesteringen zoals een **wintertuin** (voor systeem voliëre en grondhuisvesting met vrije uitloop) verhoogd gesubsidieerd net als stallen voor de **biologische** productiewijze. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen de specifieke inrichting van een voliërestal, stal met grondhuisvesting en een stal met verrijkte kooien. Deze inrichting wordt gesubsidieerd aan 15% en heeft een gelijke duurzaamheidsscore. In het kader van een periodieke update van het selectiesysteem wordt telkens bekeken of een aanpassing nodig is.

Sterke afname van de productie drijft de prijs van eieren in de hoogte in Oekraïne

Sedert het begin van dit jaar zou volgens een artikel verschenen in Poultry World, de **eierproductie** in Oekraïne met maar liefst **25% afgenomen** zijn in vergelijking met dezelfde periode vorig jaar. Hierdoor is de prijs van eieren in de hoogte geschoten en de 'Ukrainian Agribusiness Club' verwacht dat in de komende weken de prijs, door het ontstane tekort, zal oplopen tot een verdubbeling.

De sterke afname van de productie is aan twee grote oorzaken toe te schrijven. Enerzijds is de grootste Oekraïense eierproducent (Avangard) door problemen (corruptie conflict) met de overheid verplicht geweest om eind vorig jaar 13 grote productie-eenheden te sluiten. Hierdoor is volgens de eigenaar van deze eiergigant de maandelijkse productie teruggelopen tot 170 miljoen eieren in Mei 2021 tegenover 350 miljoen in dezelfde maand vorig jaar. De export van Avangard in dezelfde maand is teruggelopen tot 20 miljoen en deze bedroeg in 2020 nog 170 miljoen eieren.

De tweede reden is dezelfde als deze waar onze legkippenhou-

ders mee kampen, namelijk de sterk gestegen voederprijzen. Zowel de voedertarwe als de maisprijs zouden in Oekraïne zo'n 60% gestegen zijn.

De tweede grootste Oekraïense eiergigant, Ovostar, heeft wel zijn productie verhoogd met zo'n 5% en in de eerste jaarhelft werden 831 miljoen eieren geproduceerd. Volgens hun mededeling was de afzetprijs in deze periode 34% hoger dan in 2020! Maar ook deze gigant ondervindt problemen o.a. met het door hen overgenomen failliete bedrijf MakarOvo. Discussies over activa en betalingen zorgen voor operationele problemen.

De EU statistieken betreffende de import en export van eieren laten inderdaad een terugloop met 27,2% zien in de periode januari - mei (2021 t.o.v. 2020) van de import vanuit Oekraïne. Respectievelijk 4 293 ton equivalent tegenover 5 901 ton equivalent. Wel blijft Oekraïne nog veruit de grootste importeur van eieren in de EU met zijn aandeel van 44%! Maar een positieve impact van deze afname op de prijs van eieren in de EU - in vergelijking met 2020 - is helemaal niet te zien (LM).

DE KRACHT VAN VEPYMO ZIT IN ONZE DAMES

ISA Brown

- Dik kip met een hoge levensduur
- Hoge eioutput
- Uitstekende legprestaties
- Scherpe voederconversie
- De sterkste schouder
- Goede bevruchting

Dekalb White

- Dik kip met veel commerciële eieren
- Hoge eioutput
- Uitstekende legprestaties
- Perfecte eikwaliteit
- De beste voederconversie
- Uitmuntend gedrag

Bovans Brown

- Dik kip die makkelijk te managen is
- Robuuste kip, hantelt snel
- Hoge eioutput
- Uitstekende legprestaties
- Veel eieren
- Moeke donkere schoofleur

Nieuwstraat 21, B-2382 Poppel
+32 14 65 41 40
info@vepymo.com
www.vepymo.com

VEPYMO
De broederij met een hart voor de sector

BEVRIJD VAN DE RODE VOGELMIJT?

Exzodus 2.0

RODE VOGELMIJT HEEFT EEN NADELIGE INVLOED OP MENS EN DIER.

Peter De Herdt en Miranda Smits informeren u graag en staan u, samen met uw bedrijfsdierenarts, graag bij in de integrale aanpak van de rode vogelmijten op uw bedrijf.

Peter De Herdt
+32 478 28 95 23
peter.de.herd@merck.com

Miranda Smits
+31 6 830 780 57
miranda.smits@merck.com
In afwachting van een nieuwe collega.

Nieuwe en strengere geurbeoordeling: wat brengt de toekomst?

Tekst: Annelies Vermeiren, adviseur bij studie- en adviesbureau DLV

De laatste maanden werd het vergunningenlandschap overschaduwd door stikstof. Nu komt de Vlaamse overheid met een nieuwe aanpassing, dit keer voor de geurproblematiek.

Bij een omgevingsvergunningaanvraag voor pluimveehouderijen dient reeds langer een geurstudie toegevoegd te worden. Dit kader werd destijds in het leven geroepen om een inschatting te kunnen maken van de potentiële geurhinder ter hoogte van de meest precare woningen in de omgeving van het bedrijf in kwestie. In deze studie wordt aan het beoordelingskader getoetst of de eventuele geurhinder als aanvaardbaar kan beschouwd worden..

Het geurkader waarop deze studie gebaseerd is, dateert van eind 2014 en is herwerkt in 2019. Dit geurkader werd opgemaakt door het toenmalige LNE (nu: Afdeling Gebiedsontwikkeling, Omgevingsplanning en -projecten, AGOP). Recent werd een aangepaste versie van dit kader verspreid door AGOP. Deze werd in het leven geroepen vermits er in een aantal arresten van de Raad van State argumenten werden opgenomen die ingaan tegen de principes van het beoordelingskader dat tot voor kort werd gehanteerd.

Hoe gebeurt een geurbeoordeling?

Een geurbeoordeling kan **individueel of cumulatief** gebeuren. Waar we voorheen beide benaderingen moesten aftoetsen, moet men nu nagaan of een bedrijf geïsoleerd ligt of een onderdeel is van een bronnencluster.

In het merendeel van de gevallen is een bedrijf **onderdeel van een bronnencluster** (er zijn nog andere bedrijven in de buurt) en moet er een cumulatieve beoordeling gebeuren.

Indien het bedrijf **geïsoleerd gelegen** is, moet enkel het **individuele effect** beoordeeld worden. Om dit te beoordelen, kijkt men naar de ligging van de precare woningen: woningen gelegen in agrarisch gebied moeten meer geurconcentratie kunnen verdragen dan woningen in woongebied met landelijk karakter en deze moeten meer geurconcentratie kunnen verdragen dan woningen in woongebied en woonuitbreidingsgebied.

Deze gebieden worden benoemd als **laag geurgevoelig, matig geurgevoelig en hoog geurgevoelig**.

Geïsoleerde bedrijven vs bronnenclusters

Voorheen moesten bedrijven die een geurconcentratie boven de 20/10/6 O_{Ue}/m³ veroorzaakten voor woningen gelegen in respectievelijk laag, matig en hoog geurgevoelig gebied, dalen in geurconcentraties met 50% van wat boven deze grenzen van 20/10/6 O_{Ue}/m³ zat. Vandaag moeten ze dalen totdat de grens van

10/3/1,5 O_{Ue}/m³ niet meer overschreden wordt. Dat betekent dus vaak een forse extra investering in geurreducties op dergelijke **geïsoleerde bedrijven**.

Aangezien de meeste bedrijven samen met verschillende veehouderijen echter onderdeel zijn van een bronnencluster, moet meestal een cumulatieve beoordeling gemaakt worden. Hierbij worden alle bedrijven in de omgeving meegenomen om het **cumulatieve effect op de omliggende woningen** te beoordelen.

Bij deze cumulatieve beoordeling worden volgende grenzen toegepast:

- 10 O_{Ue}/m³ voor woningen in laag geurgevoelig gebied
- 5 O_{Ue}/m³ voor woningen in matig geurgevoelig gebied
- 3 O_{Ue}/m³ voor woningen in hoog geurgevoelig gebied

Bij een cumulatieve beoordeling wordt eerst nagegaan welk aandeel het bedrijf heeft op de totale geurconcentratie in de huidige vergunde situatie. Dit aandeel bepaalt hoeveel geurconcentratie gedaald

zal moeten worden in de beoogde toestand. Ook hier is de grens van 10/5/3 OUE/m³ de norm.

Waar vroeger het eigen aandeel van het bedrijf boven de 20/10/6 OUE/m³ voor 50% moest gesaneerd worden, moet er nu gesaneerd worden tot het aandeel boven de 10/5/3 OUE/m³ gereduceerd is.

In onderstaande figuur wordt een voorbeeld van het gewestplan weergegeven. Het geel ingekleurd gebied is agrarisch gebied, het rood/wit gestreepte is woongebied met landelijk karakter, het rood/wit gearceerde is woonuitbreidingsgebied en rood is woongebied.

Geurkader bij hernieuwing vergunning

Niet alleen bij uitbreidingen, maar ook bij hernieuwingen van vergunningen waarvan de termijn verloopt, zal men dit nieuwe geurkader moeten aftoetsen. Bij hernieuwingen voorziet men wel een overgangsperiode.

Het is mogelijk om bij de hernieuwing van je vergunning zelf een saneringsplan toe te voegen waarin je via een concreet stappenplan duidelijk maakt welke maatregelen jouw bedrijf zal nemen om in de toekomst te voldoen aan de nieuwe geuraftoetsing. Dit stappenplan zal dan

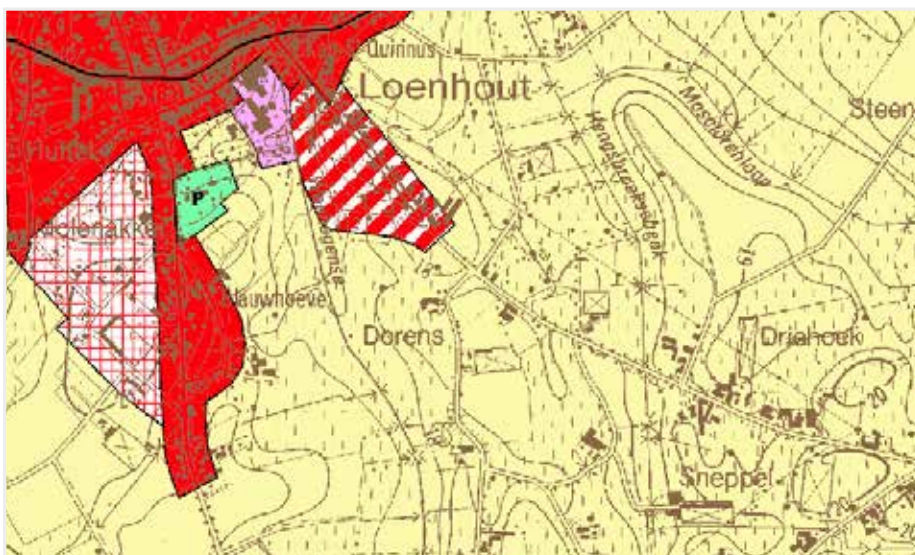
via een gefaseerde uitvoering worden opgenomen in de vergunningsbeslissing. Hierbij zullen belangrijke tijdsindicaties meegenomen worden in de beslissing.

Investeren in fors reducerende technieken

Het is duidelijk dat er in de toekomst nog fors geïnvesteerd en gezocht zal moeten worden naar geurreducerende technieken.

Voor de pluimveehouderij zijn er momenteel geen erkende ammoniakemissiearme stalsystemen die geur reduceren, althans het werd niet wetenschappelijk vastgelegd, waardoor het ook niet meegenomen kan worden als geurreductie in een omgevingsvergunningsaanvraag. End of pipe – solutions (zoals luchtwassers) kunnen geur verminderen tot 40%, maar deze worden nog niet toegepast op pluimveestallen. In sommige gevallen kan een aanpassing van het ventilatiesysteem en/of het plaatsen van een verhoogde uitstoot een oplossing bieden.

Heb je vragen? Contacteer een DLV-adviseur via info@dlv.be of via het gratis nummer 0800 90 910.

den Ouden Oirschot
Pluimveeservicebedrijf

Meer dan 25 jaar dienstverlenend in de pluimveewereld

Vangen, laden en lossen van kuikens, legkippen, moederdieren en kalkoenen

 Nieuwedijk 26
5688 LK Oirschot

 +31 (0)411 - 68 84 92
 +31 (0)411 - 68 84 93

 info@denoudenoirschot.nl
 www.denoudenoirschot.nl

Innov'Space: 6 noviteiten voor de pluimveehouderij

Tekst en beeld: Clem Reynders/exposanten

In 1995 nam de Franse vakbeurs Space voor het eerst het initiatief om exposanten de kans te geven hun nieuwigheden door een deskundige jury te laten beoordelen. Innov'Space was geboren. Intussen bestaat Innov'Space al 25 jaar. Sinds 1995 werden niet minder dan 3016 dossiers ingediend wat resulteerde in 1281 bekroningen.

Voor de editie 2021 werden in vergelijking met de vorige edities iets minder noviteiten aangemeld. Voor de pluimveehouderij weerhielden we zes inzendingen waarvan één inzending, een systeem om bij pluimvee sperma op te vangen, twee sterren kreeg. Daar kan, tijdens de opening van de vakbeurs eventueel nog een derde ster bijkomen. De andere 5 presentaties moeten het met één ster stellen.

Indirecte verbrandingsverwarming op gas

Het bedrijf BHF pakt uit met een verwarmingssysteem specifiek ontworpen voor gebruik in de pluimveehouderij; een verbrandingsgasverwarming. De verbrander is gemaakt van roestvrije stalen buizen waarrond de lucht circuleert. De verwarming kan exact afgestemd worden op de behoefte van de dieren via de koppeling

aan een ventilator die geluidsarm werkt. Een temperatuursensor meet de lucht die de kachel verlaat.

BHF, Saint Senoux (www.bhf-elevage.fr)

IMV-Technologieën: Aspicomfort

In samenwerking met pluimveeprofessionals werd Aspicomfort ontwikkeld; een automatische pluimveespermaverzamelaar. De monsters worden genomen met ampullen van 5 tot 10 ml. Het apparaat kan direct op de borst gedragen worden met het mee geleverde harnas. Het toestel werkt via twee instellingen: een timermodus en een pulsmodus. Aspicomfort zorgt voor een betere sanitaire veiligheid die primordiaal is in pluimveebedrijven. Een extra pluspunt zijn de verbeterde arbeidsomstandigheden.

IMV Technologies, L'Aigle (www.imv-technologies.com)

Labadie: beweegbare vaccinatietafel

Deze vaccinatietafel werd ontworpen door een pluimveehouder en speelt in op de eisen van dierenwelzijn. De tafel kan in de hoogte bewegen en maakt het gemakkelijk om naast vaccinatie ook andere ingrepen op een diervriendelijke manier uit te voeren. Het toestel kan gemakkelijk gedemonteerd worden zodat het ontsmetten geen probleem vormt. Het grotere comfort voor de dieren is samen met een betere arbeidsefficiëntie het pluspunt van deze tafel.

Labadie, Malausanne (www.labadiedevveloppement.com)

Provimi Cargill: biologisch voer voor legkippen

In Frankrijk verandert vanaf januari 2022 de wetgeving op het gebruik van biologisch voeder voor legkippen. Zo moet het gebruik van biologische grondstoffen in de voeding opgetrokken worden van 95 naar 100%. Om de voedselformules in evenwicht te krijgen creëerde het bedrijf

Provimi Cargill "Ecomet"; een combinatie van plantenextracten, grondstoffen en speciaal geselecteerde vitaminen. Ecomet vermindert het gebruik van eiwitgrondstoffen (sojameel) maar heeft geen nadelige invloed op de eiproductie.

Provimi Cargill, Crevin (www.provimifrance.fr)

Venster garandeert 3% natuurlijk licht

Dit venster van het Franse bedrijf SARL SAM Agri werd speciaal ontwikkeld om te voldoen aan de norm van 3% natuurlijk licht in de stallen. Het venster mikt naast nieuwbouw ook op renovatie van bestaande stallen. Het raam bestaat uit een roterend lamellensysteem dat de lichtinval regelt. Het venster is uitgerust met geïsoleerd glas met een dikte van 4/18/4 gevuld met argongas met een thermische transmissiecoëfficiënt UG van 1,10. De Sam "Occulta" geeft 0,53m2 natuurlijk licht af.

SARL Sam Agri, Monce en Belin (www.sam-agri.com)

Inevo: goed verteerbare olie-eiwitzaaden

Met zijn goed verteerbare olie-eiwitzaaden combineert Inevo het beste van Tradilin en Prodival; twee concepten van Valorex. 5 jaar intense samenwerking met het bekende instituut INRAE levert een gepatenteerd concept op dat het mogelijk maakt om de voedingswaarden van de zaden aanzienlijk te verbeteren in termen van metaboliseerbare energie (tot +25%) en verteerbare aminozuren (tot +40%). De innovatie mikt vooral op veredelaars die streven naar betere opfokprestaties.

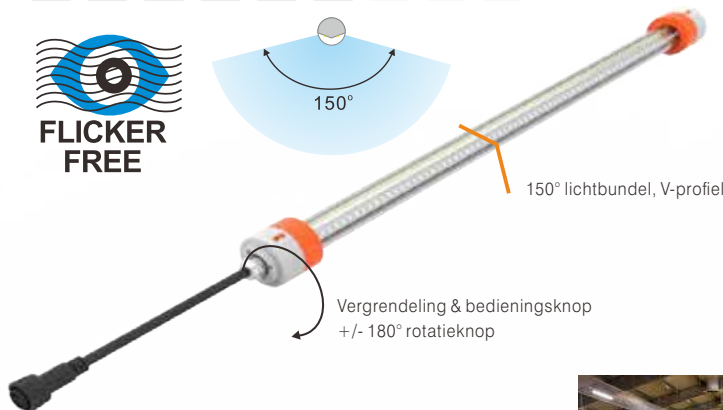
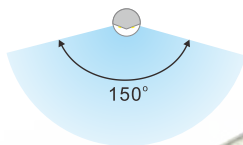
Valorex-Inrae, Combourtille (www.Valorex.com)

Complete inrichting voor uw pluimveestal

Ventilatie • Verwarming • Warmtewisselaars • Legnesten • Silo's
Voersystemen • Vijzels • Volièresystemen • Voerweging • Drinksystemen
Verlichting • Dierweging • Koeling

T8 pluimvee LED

LED stalverlichting

- * flikkervrij
- * onderhoudsvriendelijk
- * eenvoudige installatie
- * past op ieder systeem
- * verschillende kleuren
- * traploos dimmen 0.2-100%

PVS Electromatic
Frederik Roelens 0485215905
frederik@pvs-pvs.com

PVS Plus
Tom Sterkendries 0486727315
tom@pvs-pvs.com

Monitoring van rode vogelmijt essentieel voor een goede aanpak!

Eerste tussentijdse resultaten van het demonstratieproject 'Miteprevent' beschikbaar

Tekst en beeld : Neil Van den Broeck (PP Geel), Tamara Vandersmissen (DGZ), Karolien Langendries (Pluimveeloket)

Miteprevent is een demonstratieproject, gefinancierd door het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling, dat werd opgestart in mei 2020 en nog loopt tot eind april 2022. Partners Proefbedrijf Pluimveehouderij, Dierengezondheidszorg Vlaanderen (DGZ) en Pluimveeloket bestuderen daarin het belang van een intensieve monitoring op de evolutie van het aantal rode vogelmijten in een leghennenstal. 16 maanden na aanvang van het project kunnen de eerste conclusies getrokken worden.

Probleemstelling

Rode vogelmijten, beter gekend als bloedluizen, vormen de laatste jaren een groeiend probleem op leghennenbedrijven. Een besmetting met deze parasiet veroorzaakt bloedverlies, jeuk en stress bij de hennen, met een negatief effect op de productieresultaten tot gevolg. De meeste Vlaamse leghennenhouders zijn

Een mijtenval bestaande uit een PVC buisje, waarin een stuk golfkarton is opgerold. De rode vogelmijt maakt gretig gebruik van deze vallen als schuilplaats gedurende de dag.

zich intussen wel bewust van deze problematiek, maar toch blijft het probleem zich 'achter de schermen' afspeelen. De mijten en de schade verschijnen immers pas wanneer het aantal rode vogelmijten zodanig hoog is, dat enkel een volledige behandeling van de stal als enige optie overblijft. Wanneer de pluimveehouder zich tijdig een beeld kan vormen van wat er zich afspeelt in de kleinste spleten en kieren in de stal, kan hij sneller en gericht optreden. Dit bespaart een enorme kost en veel moeite.

Snel kunnen handelen

Om een goed beeld te krijgen van de rode vogelmijt-populatie in de stal speelt een continue monitoring een zeer belangrijke rol! Door op de juiste locaties in de stal bloedluisvallen te plaatsen, kan de evolutie van de populatie in kaart gebracht worden. Het doel van het Miteprevent-project is deze monitoring in de praktijk uit te voeren in een tiental Vlaamse leghennenstallen. Daarvoor worden mijtenvallen geplaatst die bestaan uit PVC-buisjes waarin een stuk golfkarton wordt opgerold (zie foto). Voor de mijten vormt dit een ideale schuilplaats, waar ze gretig gebruik van

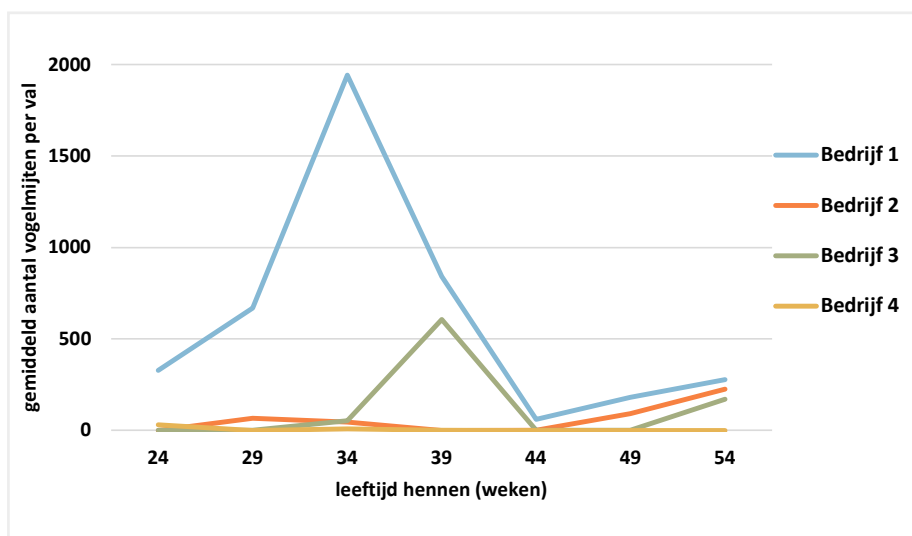

Fig. 1. Het verloop van de gemiddelde rode vogelmijtaantallen per val, in functie van de leeftijd van de hennen.

maken. De vallen worden elke vijf weken opnieuw in de stal gehangen gedurende een periode van één week. Daarna wordt het aantal mijten in de vallen telkens geteld. Op die manier kan de rode vogelmijt-druk in de stal opgevolgd worden.

Multifactorieel probleem

De grootte-orde van de rode vogelmijt-populatie in de stal hangt van verschillende factoren af. Zo bestaat er een grote variatie in stalsystemen en gebruikte materialen. Een eerste stal uit het project (Bedrijf 1) heeft een moeilijk te reinigen stalsysteem en slecht geventileerde plaatsen in de stal waardoor de luchtvochtigheid en de temperatuur hoog kunnen oplopen. Vanaf de opzet was er een hoog aantal rode vogelmijten aanwezig en van alle deelnemende bedrijven kende bedrijf 1 de hoogste besmettingsgraad. Het permanent gebruik van een drinkwateradditief blijkt bij deze continue hoge druk minder effectief te zijn. Het aantal bloedluizen kon hier omlaag gebracht worden dankzij een intensieve silicabehandeling, startende bij het meetmoment op 34 weken leeftijd (zie fig. 1). Dit resulteerde in een daling in de bloedluiscurve op een leeftijd van 39 tot 44 weken. Recentere metingen tonen aan dat de bloedluisdruk in deze stal opnieuw is toegenomen, mogelijks

vanwege de hogere buitentemperaturen. Kritieke plaatsen in de stal

De rode vogelmijtbesmetting in een stal is ook zelden homogeen verspreid. De populatie vestigt zich op een plaats in de stal waar schuilmogelijkheden voorhanden zijn, en liefst zo dicht mogelijk bij de plaats waar de hennen 's nachts verblijven. De kritieke plaatsen in de stal zijn meestal wel bekend bij de pluimveehouder.

Bij de monitoring is het dan ook van belang om op deze plaatsen voldoende vallen aan te brengen, zodat een correct beeld verkregen wordt van de aanwezigheid van de bloedluizen. Dit wordt ook aangetoond door de resultaten van bedrijf 2 (fig. 1). Op dit bedrijf was er eerder sprake van een milde besmetting, die zich vooral vestigde op de houten zitstokken. Op basis van de monitoringsresultaten besloot de pluimveehouder om deze kritieke plaatsen te reinigen rond week 34. Dit resulteerde in nulmetingen van week 39 tot en met week 49. Ook hier stijgen de bloedluisaantallen opnieuw in de metingen op 49 en 54 weken.

Combineer bestrijdingsmethoden

Op bedrijf 3 (fig. 1) was een zeer plaatselijke exponentiele groei van het aantal

bloedluizen zichtbaar. Deze stal maakt gebruik van zitstokken waaronder elektrisch geladen draadjes zitten die de mijten afdoden bij direct contact. In het grootste deel van de stal hield dit systeem de besmetting onder controle, behalve in één compartiment waar niet alle hennen 's nachts op stok gingen. Omdat er in deze stal geen andere bestrijdingsmethoden werden uitgevoerd, kon de mijtenpopulatie hier zeer lokaal toch exponentieel stijgen.

Na een algemene behandeling van de stal toonde de monitoring geen vogelmijten meer aan. Het probleem was echter nog steeds sluimerend aanwezig, want op week 54 werd er een nieuwe opstoot van bloedluisaantallen in deze stal waargenomen.

Aandacht voor bioveiligheid en vroeg behandelen loont

Een leghennenstal zonder rode vogelmijt is onbestaande. Maar met behulp van het strikt naleven van een aantal bioveiligheidsmaatregelen en een snelle reactie op de monitoring, kan de bloedluispopulatie onder controle gehouden worden. Dit wordt aangetoond door de resultaten van bedrijf 4. Deze stal is goed geventileerd, makkelijk te reinigen en de pluimveehouder schenkt er de nodige aandacht aan bioveiligheid op het bedrijf.

Tenslotte wordt er bij de kleinste stijging in rode vogelmijtaantallen meteen een plaatselijke silicabehandeling opgestart, die per ronde vier tot vijf keer herhaald wordt. Het is door het vroegtijdige ingrijpen in deze stal, dat de mijten nooit de kans krijgen om zich in grote aantallen doorheen de stal te verspreiden. De exponentiele fase in de populatiegroei wordt hiermee vermeden, wat het managen van de parasiet een pak eenvoudiger maakt. Dat deze aanpak loont, wordt duidelijk geïllustreerd in Figuur 1, waar bedrijf 4 als enige gespaard blijft van opstoten in rode vogelmijtaantallen.

Rode vogelmijt: monitoring

Besluit

Zoals uit bovenstaande praktijkresultaten naar voren komt, wordt de bloedluisdruk niet bepaald door één risicofactor maar is het een multifactorieel probleem. Zo bevat het ene stalsysteem al meer spleten en kieren dan het andere of is het ene materiaal al makkelijker en beter te reinigen dan het andere. Daarbij kan ook het stalklimaat een rol spelen. Een slecht geregelde ventilatie kan bvb. aanleiding geven tot een hogere luchtvochtigheid en temperatuur en laat dat nu net de omgeving zijn waar de rode vogelmijt van houdt! Verder valt het ook op dat de bloedluizen zich niet homogeen over de stal verspreiden. Het is dus ook cruciaal om de monitoring op de juiste plaatsen in de stal te doen zodat men zeker een correct beeld van de bloedluisdruk op het leghennenbedrijf verkrijgt. Op basis van deze vroegtijdige detectie kan een pluimveehouder op tijd starten met de behandeling waar nodig.

Bij grote besmettingen is handmatig tellen van de vallen geen optie. In dit geval worden de mijten overgebracht in een petrischaal, die door de computer geanalyseerd wordt.

Ervaring deelnemers

Dat de continue monitoring van rode vogelmijt zinvol is wordt ten slotte ook bevestigd door de deelnemers van het demonstratieproject. De deelnemende pluimveehouders gaven aan dat ze door de monitoring op de hoogte werden gebracht van de aanwezigheid van de eerste rode vogelmijten, nog voor ze zelf iets merkten in de stal. Daarnaast blijkt de monitoring een gunstig effect te hebben op de bewustwording. Wanneer een pluimveehouder maandelijks een actieve controle op bloedluis toevoegt aan het management van de stal, weet hij beter wat er leeft, en kan hij gericht optreden.

Momenteel zijn er reeds mijtenvallen geplaatst voor het project op negen van de tien bedrijven. Neem zeker contact op indien u zich geroepen voelt om het tiende bedrijf te worden!

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

Werkgebied:

Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com

Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Duurzame behandelingsmethoden ter bestrijding van de rode vogelmijt

Tekst en beeld: Hanne Nijs & Nathalie Sleenckx (PP Geel)

Hoewel de rode vogelmijt ('bloedluis') ernstige problemen veroorzaakt in heel Noordwest-Europa, zijn er slechts een handvol behandelingen toegelaten. Bovendien hebben we het dan meestal over niet-selectieve pesticiden of acariciden waartegen bloedluizen makkelijk resistentie ontwikkelen. Daarnaast zijn deze toegelaten chemische behandelingen vaak milieuonvriendelijk. Op dit moment loopt in het kader van MiteControl* een grote praktijkproef waarbij we in totaal 11 leghennenbedrijven opvolgen in België, Frankrijk en Engeland. Op elk van deze bedrijven testen we een combinatie uit van duurzame behandelingen tegen bloedluizen. Hierna een overzicht van de verschillende behandelmogelijkheden.

De IPM strategie

Preventieve acties zijn niet voldoende effectief om de bloedluizen ten gronde aan te pakken. Het is niet mogelijk om ze helemaal uit te roeien in de stalomgeving, dus het doel van behandelen is in feite om de infestatie onder controle te houden. Hiervoor wordt meer en meer geïntegreerde pestbestrijdingsstrategieën ('Integrated Pest Management' of kortweg IPM) toegepast die o.a. hun ingang reeds gevonden hebben in de tuinbouwsector. Het algemene IPM-concept bevat acht belangrijke stappen, namelijk: preventie, monitoring van de pestsoort, besluitvorming voor het opstarten van een behandeling, het aanwenden van niet-chemische producten, het gebruik van selectieve chemische methoden als laatste redmiddel, de reductie van pesticidegebruik, anti-resistentie strategieën, en evaluatie van de gebruikte controlestrategie. We beperken ons in deze bijdrage tot een overzicht van de behandelmogelijkheden.

Bloedluisvaccin

Naar aanleiding van het MiteControl-project werd een bloed-

Regelmatige visuele monitoring van bloedluizen waarbij scores worden gegeven naargelang de ernst van het probleem levert nuttige informatie op over de spreiding en evolutie in de legstal.

luisvaccin uitgetest op het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) in Geel. Als basis werden tijdens de vorige legronde in de eigen legstal bloedluizen verzameld. Deze stalen werden gebruikt om een autogeen of staleigen vaccin te ontwikkelen waarmee de poeljen op een leeftijd van 12 en 16 weken ingeënt werden.

Het bloedluisvaccin is veelbelovend binnen het IPM-concept gezien de werking en de slechts geringe kans dat er resistentie opduikt. Maar naar de ontwikkeling en gebruik van het vaccin wordt momenteel nog volop onderzoek gedaan. Dit betekent dat het voorlopig nog niet beschikbaar is om toe te passen op commerciële bedrijven.

Biologische controle

Roofmijten worden in het algemeen reeds langer ingezet in verschillende sectoren zoals bijvoorbeeld de tuinbouw of in de bijenteelt tegen de Varroamijt. Er zijn echter ook soorten die gebruikt kunnen worden voor de bestrijding van bloedluis. Het aanwenden ervan heeft geen negatief effect op de stalomgeving of de hennen. In tegenstelling tot een bloedluis is een roofmijt immers niet geïnteresseerd in bloed zuigen bij de hen. Roofmijten richten zich specifiek tegen andere mijtsoorten in de stal, die

hun prooien zijn. Gezien hun eigenschappen, zijn roofmijten ook geschikt om in te zetten in de biologische pluimveehouderij.

Waar wel rekening mee dient gehouden te worden is dat roofmijten net zoals bloedluizen gevoelig zijn aan producten zoals silica of acariciden. Deze producten zijn evenzeer dodelijk voor roofmijten waardoor het af te raden valt om ze ermee te combineren binnen een IPM-programma.

Mechanische controle

Eén van de weinige geregistreerde biociden die mogen ingezet worden tegen bloedluis is silica. Er zijn zowel natuurlijke als synthetische vormen voorhanden. Het gebruik ervan is reeds wijdverspreid in Europa.

Silica heeft een mechanisch effect, waarbij de bloedluizen die in contact komen met het product uitdrogen. Daardoor is het risico op ontstaan van resistentie slechts minimaal. Het product wordt zowel in droge poedervorm als oplossing in water aangewend. Deze laatste methode heeft als voordeel dat bepaalde schadelijke effecten zoals het inademen van stofpartikels uit het poeder gereduceerd worden. Bepaalde producten blijven bovendien langer aan het huisvestingssysteem plakken indien aangewend in vloeibare vorm. In het geval dat de mestbandbeluchting dient aangepakt te worden, wordt daarentegen best gebruikgemaakt van de droge, poedervorm. Deze kan door de mestbandbeluchting geblazen worden indien zich daar bloedluizen in ophouden.

Silica kan preventief ingezet worden tijdens de leegstand, maar er zijn ook producten die geregistreerd zijn voor gebruik tijdens de legronde. Tijdens de leegstand zijn alle plaatsen in het huisvestingssysteem goed bereikbaar aangezien er geen hennen aanwezig zijn. Het aanbrengen van silica tijdens de leegstand is dus een efficiënte manier om de legronde te starten met een zo laag mogelijke infestatiegraad. Bovendien draagt het ook bij tot het langer onder controle houden van de bloedluispopulatie vanaf de start van de legronde.

Fytoadditieven

Naast producten die rechtstreeks de bloedluizen treffen, is ondersteuning van de hennen tijdens de legronde zeer belangrijk. Fytoadditieven kunnen aan de hennen meegegeven worden met het voer of drinkwater. Bepaalde van deze producten hebben een zodanig effect op de fysiologie van de hen zelf dat ze ook minder aantrekkelijk worden voor bloedluizen. Zo zijn er plantaardige producten die ervoor zorgen dat de geur van de hen na opname ervan verandert. Die geur wordt door de bloedluis als minder aantrekkelijk of zelfs afstotend beschouwd. Een andere bijkomstigheid van bepaalde additieven is dat de samenstelling van het bloed van de hen een wijziging ondergaat waardoor het minder goed verteerbaar wordt voor de bloedluizen. Dit zorgt voor een

afremming in hun groei en helpt dusdanig bij het onder controle houden van de populatie.

Combineren van niet-chemische producten

Momenteel zijn er dus reeds een heel aantal producten op de markt ter behandeling van bloedluis en ter ondersteuning van de hennen. Bij elk van de drie IPM-strategieën die we momenteel testen in België, Frankrijk en Engeland wordt ingezet op twee fronten: producten die werkzaam zijn in de omgeving van de hen, zoals bijvoorbeeld het aanwenden van silica of het uitzetten van roofmijten die actief op bloedluizen jagen en fytoadditieven gebruikt om de hennen zelf optimaal te ondersteunen. Op die manier trachten we het bloedluisprobleem onder controle te houden doordat we het de bloedluizen moeilijker maken om te overleven en zich voort te planten.

In de eerste strategie (IPM1) combineerden we het autogeen bloedluisvaccin enerzijds met het uitzetten van roofmijten anderzijds. Aangezien het vaccin nog niet op de markt is, werd IPM1 enkel uitgetest op het PP te Geel.

Rick stick monitoring omvat het scoren van het aantal mijten aanwezig op houtjes die continu in de stal hangen. Rick sticks worden op strategische plaatsen bevestigd zoals onder zitstokken.

Buiten de legstal van het Proefbedrijf, volgen we in totaal nog 10 pilootbedrijven op. Twee daarvan liggen in België, namelijk één conventioneel en één biobedrijf. Op beide hebben we een programma opgestart (IPM2) waarbij we gekozen hebben om roofmijten op maandelijkse basis uit te zetten en tegelijkertijd de hennen te ondersteunen met een eerste fytoadditief. IPM2 wordt eveneens getest op bedrijven in Frankrijk en Engeland. Een laatste IPM-combinatie (IPM3) die ontwikkeld werd binnen het project omvat het gebruik van silica en een tweede fytoadditief.

De resultaten van de diverse behandelingen zullen bij einde van het project in 'Pluimvee' medegedeeld worden.

*MiteControl (NWE756) is een project dat mede gefinancierd wordt door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) via het Interreg-programma Noordwest-Europa. De Belgische partners ontvangend bijkomend steun van Provincie Antwerpen, Departement Landbouw en Visserij Vlaanderen en Boerenbond. Het totale budget bedraagt €3,4 miljoen waarvan €2,05 miljoen EFRO.

Roofmijten worden op strategische plekken in de legstal uitgezet ter bestrijding van bloedluizen, zoals links bovenaan te zien op de foto.

Uitbreiding van MiteControl naar opfok- en moederdierbedrijven

In mei 2021 zijn we van start gegaan voor de verlenging van het MiteControl-project. Dit houdt in dat we op basis van de bevindingen van de proeven op leghennenbedrijven IPM-programma's zullen uitwerken om uit te testen op 6 opfok- en 2 moederdierbedrijven.

De kennis die we de afgelopen jaren hebben opgedaan kunnen we zo overbrengen naar twee nieuwe sectoren. Het werk rond het in kaart brengen van het gedrag van de bloedluis en het zoeken naar gepaste en duurzame behandelingen loopt dus verder op het PP te Geel. Samen met de huidige partners Koppert BV (NL), Universiteit Paul-Valéry Montpellier 3 (FR), ITAVI (FR) en KU Leuven (BE) zetten we het bloedluisonderzoek voort. Dankzij de verlenging van het project mogen we bovendien een nieuwe partner verwelkomen in het MiteControl-consortium, namelijk Belgabroed (BE). Zij zullen mee het luik rond IPM op moederdierbedrijven definiëren en opvolgen.

VACATURE voor: Doctoraatsbursaal Pluimvee onderzoek aan het ILVO

Wil jij je graag inzetten voor de pluimveehouderij en meer specifiek pluimveehouders ondersteunen door hen te voorzien van een bedrijfsspecifiek hitte-actieplan?

Wil je graag onderzoek verrichten naar het behoud van een optimale gezondheid en welzijn van het pluimvee?

Wil jij graag expert worden in de hitte-inschatting en -beheersing binnen de pluimveesector?

Dan is deze functie iets voor jou.

Meer weten over deze vacature: <https://ilvo.vlaanderen.be/nl/jobs/doctoraatsbursaal--coolchicks>

Aansprakelijkheid van de garagist? De rechter beslist!

tekst: Solange Tastenoeye

Nadat u met uw wagen net van een onderhoudsbeurt bij uw garagist komt, voelt u dat er iets niet in orde is met uw voertuig en hebt u een ongeval. Menig autobestuurder vraagt zich in een dergelijke situatie af of hij zijn garagist hier niet voor aansprakelijk kan stellen? We geven hieronder enkele voorbeelden uit de praktijk waarover de rechter zich diende uit te spreken.

Marc versus garagehouder Jozef

Marc haalt zijn wagen op in de garage van Jozef die een onderhoudsbeurt uitvoerde. Tijdens het naar huis rijden merkt Marc op dat het lichtje van zijn oliepeil knippert. Hij beseft dat er iets niet klopt en zet onmiddellijk zijn wagen aan de kant. Hij belt naar zijn garagist Jozef en er wordt onmiddellijk iemand naar de plaats van het gebeuren gestuurd. Deze persoon doet olie bij en verzoekt Marc om direct terug naar de garage te komen. Terug in de garage gekomen stelt garagehouder Jozef vast dat de dichting van de oliefilter het gebeven had en hierdoor dus alle olie verloren was gegaan.

Ondertussen had de politie op de weg vastgesteld dat er over een eind van ongeveer 20 km een oliespoor op de weg was terechtgekomen. Dit oliespoor leidde naar de garage van Jozef en op die manier kon de politie vaststellen wie dit oliespoor had achtergelaten! De brandweer wordt ingeschakeld om de rijbaan proper te ma-

ken, maar uiteraard moeten deze kosten vergoed worden. Het prijskaartje hiervan loopt aardig op, nl 3.000 euro! Dit bedrag wordt betaald door de verzekeraar van Marc, maar zij vordert dit bedrag wel terug van garagehouder Jozef.

Er bestaat in deze zaak geen twijfel dat het oliespoor op de weg afkomstig was van de wagen van Marc. Daar Marc tijdens het besturen van de wagen moet aanzien worden als de bewaarder ervan en dit voertuig op dat moment een gebrek vertoonde, is hij eigenlijk de aansprakelijke van dit gebeuren. Het is de verzekeraar van Marc die de kosten betaalt. Maar... volgens de rechter is het gebrek in deze zaak echter volledig te wijten aan garagehouder Jozef. Jozef heeft hier een fout gemaakt bij het uitvoeren van de werkzaamheden. De rechter meent dat indien een oliefilter geplaatst wordt en er niet genoeg gecontroleerd wordt of er al dan niet olieoverlies optreedt, dan maakt garagehouder Jozef een fout en is hij hiervoor aansprakelijk.

Een andere uitspraak onder andere omstandigheden?

In een andere zaak werd een wagen binnen gebracht bij garagehouder Firmin voor een onderhoudsbeurt. Hier zou er een defect zijn aan de remmen van de wagen, maar dit gebrek werd tijdens de onderhoudsbeurt niet door Firmin opgemerkt. Enige tijd na deze onderhoudsbeurt heeft de eigenaar van de wagen Bart een ongeluk met zijn voertuig en blijken de remmen de oorzaak te zijn van dit ongeval. Bart vindt dat hem geen aansprakelijk voor dit ongeval kan ten laste worden gelegd en hij stelt zijn garagehouder Firmin aansprakelijk voor de opgelopen schade. Vermits deze twee partijen onderling maar niet tot

een akkoord komen, stapt Bart naar de rechter.

De rechter stelt in deze zaak garagehouder Firmin aansprakelijk! Hij beslist dat het ging om een "aanneming van werk" en dat er een vermoeden bestond dat garagehouder Firmin het gebrek kende; dit omdat Firmin moet aanzien worden als een professioneel!

Variaties op het zelfde thema

De wagen van Bernard brandt uit daags nadat hij zijn wagen was gaan ophalen bij zijn garagehouder die hem een onderhoudsbeurt had gegeven. Bernard meent dat deze brand te maken heeft met een slechte uitvoering van de werkzaamheden van zijn garagist. Het uitbranden van het voertuig is volgens de rechter niet noodzakelijk het gevolg van het slecht uitvoeren van de aannemingsovereenkomst tussen Bernard en zijn garagehouder!

Nele heeft een ongeval met haar wagen. Na onderzoek blijkt dat de banden van haar wagen slecht gemonteerd werden. Zij acht haar garagehouder aansprakelijk voor haar ongeval. Uit bepaalde verklaringen blijkt echter dat Nele een slecht manoeuvre heeft uitgevoerd. De rechter oordeelt dat het niet juist monteren van de banden niet als de oorzaak van het ongeval kan aanzien worden. Hij meent dat de garagehouder niet aansprakelijk kan zijn indien er tussen de fout (het slecht monteren van de banden) en het veroorzaakte ongeval ook nog een slecht manoeuvre werd uitgevoerd. Er wordt in deze zaak niet bewezen dat indien de banden wel nog goed waren, deze schade niet zou ontstaan zijn! De garagehouder heeft volgens de rechter geen fout gemaakt en is niet aansprakelijk voor Neles ongeval.

Solange Tastenoye.
www.solangetastenoye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op : **013/46.16.24**

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris,
eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekoop.eu

Website: www.poultryshop24.com

info@poultryshop24.com

+31 6 53646226

Hyvarki

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Think
ahead with
**poultry
people**

Meggsius Detect

Automatische detectie van
lekkende eieren

- Ei-controle met meer gemak
- Minder schoonmaakwerk
- Verbeterde hygiëne
- Betere eikwaliteit

Voor meer informatie: www.vencomaticgroup.com

Meerheide 48-50
5521 DZ Eersel - Nederland
www.vencotec.nl

Mattijs Michils
M: 0032 (0) 498 97 08 63
m.michils@vencotec.nl

Aangepaste voeding als middel om CO₂-uitstoot te beperken

Kippen zijn tienmaal efficiënter om voer in vlees om te zetten

Tekst: Clem Reynders

Klimaatopwarming is vandaag niet weg te denken uit het nieuwsaanbod. De tijd dat de opwarming van de aarde werd afgedaan als een ongeloofwaardig verhaal bedacht door onheilsprofeten heeft plaats gemaakt voor steeds meer bezorgdheid. Wetenschappers buigen zich over de materie en zoeken naar maatregelen om de opwarming van de aarde, en het terugdringen van de CO₂-uitstoot, tegen te houden.

Dat de aanpassing van onze voedingsgewoontes in de strijd tegen de opwarming een meer dan aanzienlijke bijdrage kan leveren is nog niet bij iedereen doorgedrongen. Toch is ons dagelijks menu goed voor 25% van de CO₂-uitstoot. Vooral rundvlees ligt onder vuur. Kippenvlees bekleedt in het debat een betere positie. Dat is dan het goede nieuws dat onderzoeker Sarah Bridle verpakt in een boek dat uitgebreid inspeelt op de strategie om aan tafel de klimaatopwarming aan te pakken.

Van astrofysica naar voeding

Sarah Bridle, professor astrofysica aan de universiteit van Manchester, focuste jarenlang op onze kosmos tot ze op zeker ogenblik in de ban raakte van het fenomeen klimaatopwarming en na diepgaande studies ontdekte dat voeding en voedingsgewoontes een belangrijke rol spelen. Een rol die onderschat wordt. Bridle verdiepte zich drie jaar fanatiek in alle studies en kwam tot de vaststelling dat onze voeding voor een kwart verantwoordelijk is voor de klimaatopwarming. Voeding grijpt dus wel echt diep in en heeft een impact die veel belangrijker is dan je vervuilende dieselwagen aan de kant te laten.

De negatieve invloed van voeding is niet zozeer het gevolg van het gebruik van fossiele brandstoffen maar wordt direct gelinkt aan de ontbossing en broeikasgassen die afkomstig zijn van kunstmest, vee en voedselafval. Aangezien de wereldbevolking maar blijft groeien – in de tijd dat wij nog in de lagere school zaten telde onze aarde iets meer dan 2 miljard inwoners – en straks richting 9 miljard evolueert, zal de impact van de voedselproductie nog meer toenemen.

Dagelijkse CO₂-uitstoot beperken tot 3 kilo

Op termijn moet het streven volgens Sarah Bridle zijn om de dagelijkse CO₂-uitstoot tot nul te beperken maar vandaag lukt dat niet en is 3 kilo voor haar een aanvaardbare norm. Gemiddeld zitten we vandaag aan het dubbele; 6 kilo. Hoe groot de uitstoot is van rundvlees bewijst het volgend voorbeeld. Een steak

Sarah Bridle geeft in haar boek een realistische blik i.v.m. de impact van onze voeding op de CO₂ uitstoot.

van 225 gram is gelijk aan een uitstoot van 10 kilo. Sarah Bridle is voorstander om de uitstootcijfers op de verpakking te vermelden maar vandaag ligt dat nog zeer gevoelig.

Zelfs een onschuldige kop koffie met melk is goed voor een uitstoot van 1,5 kilo. En dan te bedenken dat veel mensen dagelijks 5 tot 6 koffies als tussendoortje consumeren.

Sarah Bridle behoedt zich om fanatieke en extreme standpunten in te nemen. Ze pleit niet voor veganisme en ze stuurt niet aan op een leven als vegetariër al vindt ze milde vormen van deze richting wel oké. Maar ze raadt toch aan om je voedingsgewoontes niet van de ene dag op de andere drastisch te veranderen. Maar bewust omspringen met voeding met oog voor de CO₂-uitstoot is wel wenselijk. Een vegetarisch dieet scoort 60% beter dan een gewoon dieet. De aanhangers van een veganistisch dieet doen het nog eens 10% beter.

Kippen zijn efficiënt

Goed nieuws voor onze sector is dat kip beter is voor het klimaat. Kippen zijn efficiënte omzeters van voeder in vlees. Ze doen het tienmaal beter dan bijvoorbeeld rundvlees. Maar het is niet allemaal goud wat blinkt. Kippenvoer moet ook geproduceerd worden. Doorgaans is dat soja die elders geteeld wordt. Maar de laatste tijd wordt er flink wat onderzoek gedaan naar alternatieve voedselproductie voor onze kippen. Soja die dicht bij huis wordt geteeld, zelfs in ons land, en productie die soja kan vervangen. Maar ons kippenvlees doet het goed. Een typische spaghetti met rundsgehakt is al goed voor 6,5 kilo. Als je het rundvlees vervangt door kip zakt die 6,5 kilo naar 1,8.

Liever chips dan tomaten

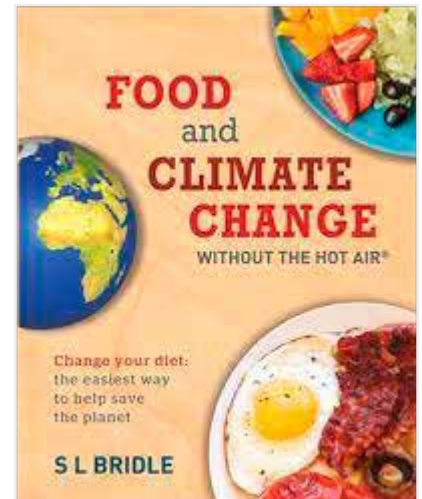
In haar boek rekent Sarah Bridle ook af met sommige vooroordelen. Groenten in blik scoren niet slecht terwijl zelfs chips en chocolademousse het goed doen. Een portie chocolademousse is goed voor 280

gram en die score wordt voor een groot deel beïnvloed door het gebruik van eieren. Onze eieren komen in haar verhaal iets minder uit de verf. Zij wijst er op dat twee gebakken eieren goed zijn voor uitstoot van 750 gram waarmee we toch nog een flink stuk verwijderd zijn van die 3 kilo die als aanvaardbaar worden voorgesteld. Tomaten, zeker tomaten die in kassen worden geteeld, krijgen dan weer een slecht rapport.

Sociale vleeseters

De toon van haar boek is niet extreemistisch maar het is wel een vurig pleidooi om bewust met ons voedsel, in de strijd tegen CO₂, om te springen. Dat er af en toe eens afgeweken wordt van de norm is volgens haar ook geen probleem. Tegenwoordig heb je vegetariërs die zich tussendoor toch ontpoppen tot wat we sociale vleeseters zouden noemen. Mensen die zich binnen hun vriendenkring toch nog we eens laten verleiden tot het consumeren van vlees. Wat we uit haar boek zeker moeten ont-

houden is dat er de volgende jaren op het vlak van voedsel nog veel zal veranderen. Het is nuttig om vanuit de pluimvee sector deze evoluties goed te volgen.

Het boek "Food and Climate Change without the hot air" is uitgegeven bij Cambridge Ltd.

“Onze vakidioten staan in elke diersoort hun mannetje.”

Wij gaan graag met u een 1 op 1 gesprek aan, en vertellen u meer over onze verregaande expertise in voerkosten verlaging in de kalkoensector, salmonellapreventie in de vleeskuikenhouderij of koppelanalyse in de legsector.

Zorgt u voor de koffie, dan nemen wij een gratis vakidoot t-shirt voor u mee.

Kijk op: www.viteliavoeders.nl/vakidoot-actie

Frank Rooijackers, 'vakidoot' en verkoopadviseur bij Vitelia

Landsbond Pluimvee en Boeren op een Kruispunt vzw willen pluimveesector optimaal ondersteunen

Tekst en beeld: Martijn Chombaere

De Landsbond Pluimvee ontving recent Els Verté, de nieuwe directeur van Boeren op een Kruispunt vzw. Ze nam in februari 2020 de fakkel over van Riccy Focke bij Boeren op een Kruispunt vzw, de hulporganisatie voor Vlaamse boeren en tuinders in nood. De bedoeling van het onderhoud was om de hedendaagse problematieken aan te kaarten en de samenwerking naar de toekomst toe te optimaliseren.

Els Verté

In de voetsporen treden van Riccy Focke, voormalig directeur en boegbeeld van Boeren op een Kruispunt vzw, is alleszins geen eenvoudige opdracht. Al heeft de organisatie met Els Verté wel de best mogelijke kandidate naar voor geschoven. Els Verté heeft er namelijk reeds een carrière van 28 jaar als advocaat opzitten waar ze haar eigen advocatenkantoor in Gent runde. 20 jaar lang trad Els op als schuldbemiddelaar, vertegenwoordiger van de Gentse schuldbemiddelaars bij de rechtbank en AVAS en gaf vormingen bij vzw Steunpunt Mens en Samenleving. Praktijkervaringen die in haar huidige functie ten volle kunnen worden aangewend. Om haar connectie met de pluimveesector te optimaliseren vond er een overleg plaats met de Landsbond Pluimvee om de hedendaagse problematieken aan te kaarten en de samenwerking naar de toekomst toe te optimaliseren.

Trek tijdig aan de alarmbel

Danny Coulier, voorzitter van de Landsbond Pluimvee, begrijpt dat het niet evident is om de stap naar hulp te zetten maar vraagt toch om tijdig aan de alarmbel te trekken en niet te wachten tot het te laat is en de medewerkers van Boeren op een Kruispunt vzw enkel maar te laten fungeren als 'begrafenisondernemer'. Els Verté kan dit alleen maar ondersteunen.

“Neem inderdaad tijdig contact op zodoende we kunnen bijsturen en ervoor zorgen dat landbouwers de juiste afslag nemen op het kruispunt. We hebben medewerkers met veel expertise en mede door de ondersteuning kan de probleemsituatie dikwijls nog omgebogen worden. Is dit niet het geval dan begeleiden we het bedrijf naar een nieuwe toekomst”.

Want het doel is om alle Vlaamse land- en tuinbouwers te begeleiden bij financiële, economische, psychologische, technische of sociale problemen. Onze medewerkers gaan voor een integrale begeleiding van onze adviesvragers, zonder te zoeken naar

oorzaken en schuldigen. Samen wordt de situatie in kaart gebracht, het bedrijf begeleid en naar oplossingen gezocht”.

Contact en kostprijs

Contact kan er laagdrempelig opgenomen worden

- via telefoon (09 330 67 43),
- via het gratis hulpnummer 0800.99.138 dat 7 dagen op 7 bereikbaar is, ook buiten kantooruren),
- via het aanmeldingsformulier op de site <https://www.boerenopeenkruispunt.be/>
- via sociale media (FB).

Bemerk dat het advies en de begeleiding gratis zijn!

Interessante asbestophaling bij land- of tuinbouwers door IVM in samenwerking met de gemeenten

IVM organiseert vanaf 3 augustus de ophaling en afvoer van asbestplaten i.s.m. de gemeentelijke overheid. Land- of tuinbouwers die beschikken over een exploitatienummer en/of landbouwnummer kunnen maximaal 2 afzetcontainers (samen ongeveer 30 m³) reserveren voor het ophalen van asbestplaten op hun bedrijf. Dankzij OVAM-subsidies is de **bijdrage beperkt tot 170 euro per container**.

De aanvraag dient tot de gemeente gericht te worden, en deze controleert of er een landbouwnummer of exploitatienummer geregistreerd staat op het adres. De gemeente geeft alle noodzakelijke gegevens door aan IVM (naam, ophaaladres, aantal containers). De land- of tuinbouwer betaalt de gemeente € 170 per container (max. 2 containers te reserveren per adres) en haalt zijn pakket met

persoonlijke beschermingsmiddelen af. (asbest@ivmmilieubeheer.be)

Sanitair Fonds: Inning van de bijdragen 2021

De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu is momenteel de inning, van de verplichte bijdragen voor het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten, voor het jaar 2021 aan het voorbereiden.

Dit fonds, beter bekend als het "Sanitair fonds" of kortweg "Het Fonds", biedt financiële ondersteuning aan de houder voor sanitaire maatregelen en -initiatieven die worden genomen om bepaalde dierziekten die een belangrijke economi-

sche impact kunnen hebben op de landbouwsector, maar ook op de gezondheid en het welzijn van productiedieren, te voorkomen en te bestrijden. Het compenseert onder andere de waarde van de dieren in geval van verplichte slachting of ruiming te compenseren, voorziet in een tussenkomst in de verplichte dierenartsenbezoeken en in de kosten van monsternemingen en analyses, en financiert onderzoeksprogramma's.

De verzendingdata van de facturen voor de pluimvee sector is voorzien op 17 september (nieuwe datum).

Bij betwisting van de factuur, kunt u een schriftelijk (post) of elektronisch (e-mail) bezwaarschrift indienen binnen de 30 dagen na de datum van de factuur. De termijn van 30 dagen voor het indienen van een bezwaarschrift wordt strikt gehandhaafd om een snelle afhandeling van de dossiers te garanderen.

Europa staat gebruik diermeel in veevoer weer deels toe

De Europese Commissie stemde in augustus in met het voorstel om verwerkte dierlijke eiwitten onder strenge voorwaarden weer toe te staan. Diermeel van pluimvee en insecten mag worden verwerkt in varkensvoer en **diermeel van varkens en insecten wordt toegestaan in pluimveevoer**. Het verbod voor herkauwers blijft wel intact vanwege het risico op BSE, de gekkekoeienziekte. Ook kannibalisme blijft uit de boze: diermeel van pluimvee mag

niet in pluimveevoer verwerkt worden.

De EU baseert zich bij dit besluit op het wetenschappelijk advies van de Europese Autoriteit voor Voedsel en Veiligheid. Het verbod op gebruik van diermeel wordt opgegeven omdat de analysetechnieken inmiddels zodanig geoptimaliseerd zijn dat controles voldoende specifiek uitgevoerd kunnen worden zodat een onderscheid gemaakt kan worden tussen verwerkte dierlijke eiwitten afkomstig van verschillende diersoorten.

Katrien D'hooghe van de Belgian Feed Association (BFA) juicht de ontwikkeling toe, maar verwacht niet meteen revolutionaire

veranderingen op de veevoermarkt. Er zijn namelijk een aantal beperkingen die een implementatie in de weg staan. "Zo moeten mengvoerbedrijven volgens de wet voeder met dierlijke eiwitbronnen in gescheiden ruimtes of locaties verwerken en produceren. Niet alle bedrijven beschikken over deze infrastructuur. Daarnaast zet de **hoge kostprijs voor diermeel** ook een rem op de implementatie en speelt er het probleem van de acceptatiegraad. Sommige marktsegmenten accepteren geen vlees van dieren die gevoerd zijn met dierlijke eiwitten", aldus D'hooghe. (Bron: Vilt).

België herwint vogelgriepvrije status

De Wereldorganisatie voor Diergezondheid (OIE) heeft op 16 augustus 2021 de zelfverklaring goedgekeurd waardoor België zijn ziektevrije status voor hoogpathogene aviaire influenza bij pluimvee heeft herwonnen. Deze herwinning maakt de **internationale handel** in pluimvee met derde landen **terug mogelijk**. Maar het opheffen van het embargo voor pluimveevlees uit ons land – ingesteld door maar liefst 24 landen buiten de EU – is niet vanzelfsprekend. Deze landen die zowat een derde van onze export innemen, beslissen zelf hoe en wanneer ze ingaan met de implementering van de OIE verklaring.

De laatste uitbraak bij een (semi)professionele pluimveehouder dateert van ruim drie maanden geleden. Sindsdien zijn geen besmettingen meer gemeld in het commerciële circuit, waardoor het FAVV een zelfverklaring van virusvrij land heeft opgesteld. Die verklaring is nu gevalideerd door de OIE. Elders in Europa worden wel nog steeds gevallen van het virus ontdekt bij wilde vogels wat aantoont dat het virus momenteel nog actief circuleert in deze populaties. Daarom blijft waakzaamheid geboden in België en is het nog steeds belangrijk om de algemene bioveiligheidsmaatregelen na te leven, benadrukt het FAVV.

Brexit zorgt voor acuut tekort aan werkrachten in de vleessector in het Groot Brittannië

In het Verenigd Koninkrijk worden kippen- en kalkoenhouders aangeraden om hun **productie** met minstens **10% te verminderen** omdat de slachterijen en vleesverwerking kampt met grote personeelstekorten. Sedert de Brexit toppen de openstaande vacatures in deze sector evenals in de vervoerssector. Vooral in de vleessector zijn er veel arbeidskrachten van buitenlandse origine tewerkgesteld. De werkomstandigheden en verloning van deze voornamelijk laaggeschoolde jobs zijn voor Britten weinig aantrekkelijk. Maar mede door de Covid-19 problemen zijn veel buitenlandse werknemers afwezig, ofwel in quarantaine ofwel zorgt Brexit en de coronaperikelen voor een zeer moeilijke immigratie en opvulling van de vacatures.

Enkele grote ketens zoals Nando's en KFC hebben reeds hun aanbod van kippen- of kalkoenproducten terugschroefd of aangekondigd. **Vooral naar eindejaar en kerstmis worden grote problemen verwacht** - door het grote tekort aan personeel – zodat specifieke bereidingen niet zullen kunnen aangeboden worden. Omwille hiervan vraagt 'The British Poultry Council' de regering om dringend soepeler maatregelen voor seizoensarbeid in te voeren evenals jobs in de vleessector als knelpuntberoep te beschouwen.

Door het verwachte toenemende probleem om personeel te vinden werd zelfs het voorstel gelanceerd om **gevangenen**, die in een re-integratieproject zitten, te kunnen **inzetten** in de sector van slachterijen en vleesverwerking. (Bron: WATTPoultry.com).

In Nederland terug vogelgriep vastgesteld bij zwanen en eenden

In de provincie Overijssel, gemeente Heeten, is bij een houder van sierwatervogels **HPAI (H5)** vastgesteld op 22 augustus. Om verspreiding van het virus te voorkomen werden de circa 665 sierwatervogels van de besmette locatie onmiddellijk geruimd.

In de 10 kilometerzone rondom dit bedrijf liggen in totaal zo'n 36 andere pluimveebedrijven. Een **vervoersverbod** werd direct een afgekondigd in deze zone van 10 kilometer van zowel alle pluimvee, eieren, pluimveemest en gebruikt strooisel, maar ook voor andere dieren en dierlijke producten afkomstig van bedrijven die gevogelte houden. Het is bang afwachten of de commerciële sector besmet geraakt is. Dit zou grote gevolgen hebben, nu nog maar vrij recent (6 juli) de ophokplicht opgegeven is (Bron: Pluimveeweb).

Frankrijk overweegt om preventief te vaccineren tegen vogelgriep

Het Franse ministerie van Landbouw overweegt ernstig om preventieve vaccinatie als essentiële strategie te gaan inzetten om de bijna jaarlijkse opduikende problemen met AI te lijf te gaan. Vorige winter alleen al, werden 475 uitbraken vastgesteld op voornamelijk eenden en ganzenbedrijven in Zuidwest Frankrijk. De diverse episodes van AI kosten de sector - van voornamelijk foie gras productie- naast veel leed, **honderden miljoenen euro**. Het Franse ministerie, heeft alleen al om de laatste episode te compenseren, reeds 89 miljoen euro opgehoest aan producenten en bedrijven.

Naast drastische maatregelen zoals ruiming van alle pluimvee in besmette zones en strenge vervoersbeperkingen overweegt de Franse verantwoordelijke minister, Julien Denormandie, in zijn plan van aanpak nu ook preventieve vaccinatie. **Vaccinatie is één van de 6 peilers** van het routeplan dat uitgewerkt werd als strategie om AI te voorkomen en focust is op anticiperen, preventie en aanpassen. Zeer belangrijk in het plan van aanpak is daarom om in real time te weten waar en hoeveel pluimvee gehouden wordt. Verder is sprake dat in zeer gevoelige gebieden dient overwogen te worden om de densiteit van bedrijven te verminderen zodat de overdrachtsdruk vermindert.

Maar de consequenties m.b.t. handelsbelemmeringen die vaccinatie met zich meebrengt, zullen de Fransen vermoedelijk nog niet onmiddellijk naar dit wapen doen grijpen (LM).

Het is weer voorbij die mooie zomer. De vakantie begon zo wat in maart... De vakantie van de kinderen ten minste. Niet dat we echt leuke dingen gedaan hebben. Er werden in tussentijd drie koppels kippen gewisseld. Dat betekent een grote drukte op ons bedrijf want poetsen doen we zelf en de thuisverkoop en het werk bij de overige kippen blijft ook gewoon doorgaan.

Dit jaar kreeg onze thuisvakantie wel de hippe naam 'staycation'. En aan water en tropische temperaturen ontbrak het ook niet met drie weken een hogedrukreiniger in je handen tijdens de warmste periode. Wekenlang werk je naar het punt toe dat de stal perfect klaar staat voor de komst van het jonge koppel. De dag dat je dan gewekt wordt door de adrenaline in plaats van de wekker, je het koffie apparaat aanzet, de lichten aansteekt en je de vrachtwagen hoort aankomen. De dag ook dat je 20 km containers door de gangen sleurt en je eindelijk weer de geur en de klank van kippen hoort in een te lege stal. Dan besef je waarvoor je zo hard hebt gewerkt, voor iets waar je zoveel van houdt. Het blijft toch de mooiste periode, de opstart van de hennen. De trots die je voelt als 's avonds al de kippen reeds op stok zitten of wanneer je het eerste eitje vindt. Ons dagritme wordt de komende weken weer grotendeels bepaalt door de hennen. Je moet er zijn wanneer ze op stok moeten en wanneer ze hun eerste eitjes gaan leggen.

Gelukkig weten onze kinderen dat intussen al en staan ze klaar om een handje toe te steken op de tijden dat dat kan. Wat ga ik ze weer vreselijk missen nu het schooljaar weer begonnen is. Het mooiste is toch vooral dat we dit samen kunnen doen als familiebedrijf.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

Minister Crevits bezoekt het legbedrijf van onze columniste!

Op 23 augustus kreeg het 't Kakelhof in Meer, het bedrijf van Mariëlle Schalk en haar familie, ministerieel bezoek. Enkele dagen op voorhand was ze opgebeld door het kabinet om haar belofte na te komen, namelijk dat de minister persoonlijk kennis wilde maken met haar bedrijf, naar aanleiding van de 'Natte bottentocht'. Dit laatste succesvolle initiatief was door de plaatselijke landbouwers georganiseerd als positieve tegenactie tegen de hetze en framing van vooral de pluimvee sector. De minister volgt Mariëlle, via de sociale media waar ze zeer actief present is, reeds een tijdje.

Het bezoek van de minister en enkele kabinetsleden gebeurde in een ongedwongen sfeer, er kon ruim over de vele problemen gepraat worden waarmee de huidige veehouders geconfronteerd worden zoals het vergunningenbeleid, de milieuproblematiek evenals de slechte vergoeding die de producenten ontvangen voor het vele werk. In dit kader raadde de minister o.a. aan om door meer samenwerking tot een betere prijsvorming te komen.

Kippenvangmachine die de kippen optilt

In Nederland was er dit voorjaar harde kritiek en discussie over het vangproces van kippen. Vooral het optillen en dragen van de kippen aan de poten werd door dierenrechtenorganisaties op de korrel genomen. Middels een gerechtelijke procedure eiste 'Wakker dier' een verbod op de huidige toegepaste vangmethode op basis van de Europese Transportverordening. Maar in de EU verordening voor de bescherming van het dierenwelzijn is een uitzondering voorzien voor het optillen van o.a. pluimvee aan de poten. De NVWA (tegenhanger van het FAVV in ons land) erkende het 'vang- en draagprobleem' en ging zelfs over tot het uitdelen van boetes, waarop de betrokken service vang-

bedrijven dreigden met stoppen van het vangen. Inmiddels is de ontslagnemende verantwoordelijke minister in Nederland (Schouten) belast om de wetgeving, betreffende deze Europese Transportverordening, aan te passen met duidelijke richtlijnen voor kippen.

De Nederlandse machinebouwer RN Machinebouw uit Drachten, zegt een oplossing te hebben. Doordat ze een vangmachine omgebouwd hebben die de vleeskippen door middel van een vacuüm optilt - met hun rug tegen een gaasbandje - en ze zo mooi op de transportband plaatst na opheffen van het vacuüm. Dit in tegenstelling tot de courante vangmachines die roterende borstels gebruiken

om de kippen in de richting van de transportband te duwen. De omgebouwde KVM 500S van het vroegere Pluriton Ronico (opgegaan in Machinebouw BV) vermijdt hierdoor optillen en dragen aan de poten (bij manueel vangen) evenals de gedwongen opstap op de transportband (vangmachines).

Het vacuümsysteem laat toe om zo'n 10.000 kippen te vangen per uur en werd reeds in de jaren 90 ontwikkeld. Het bleef bij een prototype omdat de kostprijs, circa 200.000 euro (inclusief ombouw voor containervulling i.p.v. vangbakken) een struikelblok was en niet concurrentieel was met handmatig vangen, dixit de eigenaar (Bron: Pluimveeweb).

De Heus neemt Coppens Diervoeding over

De verdere concentratie van veevoederbedrijven actief in de pluimveesector in Nederland zet zich door. Begin dit jaar werd de overname van De Hoop mengvoerders door ForFarmers afgerond. Op 20 juli werd nu bekend dat De Heus Voeders uit Ede Coppens Diervoeding uit Helmond overgenomen heeft. Coppens is een bekende speler wat pluimveevoeders betreft en stond mede aan de wieg voor

de uitbouw van concepten met trager groeiende vleeskuikens.

In Helmond beschikt Coppens over een moderne veevoederfabriek met een capaciteit van 400.000 ton. Genoemde overname past uitstekend in de ambitie van De Heus om haar productie in Nederland te flexibiliseren en capaciteit uit te breiden en daarmee verdere groei

mogelijk te maken.

Gezien het volume veevoeder in Neder-

land een krimpende tendens laat zien, is enkel door overname een toename van de productiecapaciteit te verwezenlijken. Inclusief de nieuw verworven fabriek in Helmond, beschikt De Heus nu over 10 diervoederfabrieken in Nederland.

Begin dit jaar verklaarde **De Heus** dat ze de Nederlandse pluimveeslachterijen Van **Miert Breukelen** en **Mieki Hunsel** overgenomen had om de continuïteit van deze slachterijen te garanderen. Beide slachterijen hebben een gezamenlijke weekcapaciteit van circa 850.000 kippen. In maart werd dan bekend dat De Heus deze slachterijen reeds doorverkocht had aan pluimveeslachterij **Clazing** uit Zeven-

Verdere concentratie in de Nederlandse vleeskuikenslachterijsector

huizen. De Heus blijft wel minderheidsaandeelhouder. Met deze overname heeft Clazing nu op hun 3 slachterij sites een gezamenlijke slachtcapaciteit van ruim 1,5 miljoen/week. Vorig jaar was er door het sluiten van de pluimveeslachterijen **Frisia en GPS** reeds circa 1,8 slachtcapaciteit/week weggevallen in Nederland.

Verder werd in juni dit jaar de pluimveeslachterij **Van den Bor** in Nijkerkerveen overgenomen door de GroenlandGroup, die o.a. eigenaar zijn van de **Esbro** slachterij. De GroenlandGroup maakt deel uit van

het grote Duitse concern, de PHW-Gruppe. Deze zijn zowel actief in het slachterijwezen (Wiesenhof), de veevoeding, selectiemateriaal (Lohmann) als alternatieve eiwitten. Van den Bor blijft wel zelfstandig operationeel onder eigen naam.

In april was reeds bekend dat vleeskuikenslachterij **Jan van Ee** uit Stroe (500.000/week) met terugwerkende kracht vanaf 1 januari overgenomen was door kipverwerker PMJ Foods BV / VTM Quality Services uit Bunschoten-Spakenburg. De slachtactiviteiten worden er wel verder gezet.

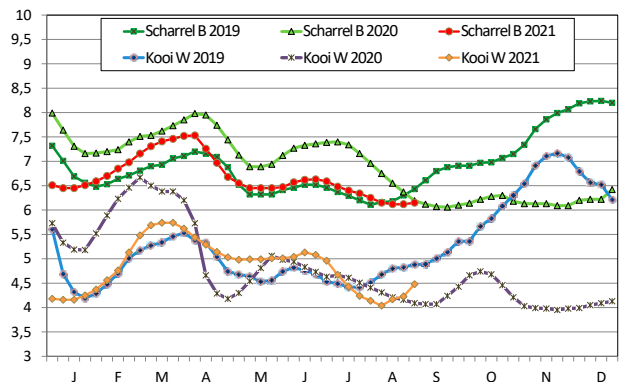
Hoge voederprijzen vertalen zich niet door in hogere marktprijzen

tekst en beeld: Luc Maertens

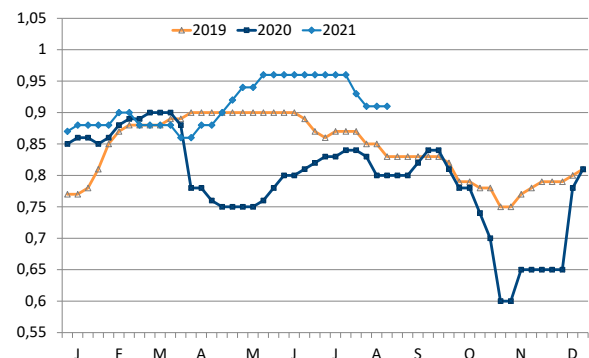
De vakantie maanden scheren traditioneel geen hoge toppen wat de marktprijzen van eieren betreft. Niet alleen de afzet naar de industrie en voedingsbedrijven verloopt moeizamer, ook voor de versmarkt is het verbruik lager in de vakantieperiode. Bijkomend is dat de hennen bij de particulieren nog goed aan de leg zijn. Covid-19 had vooral een negatief effect op het verbruik in de horeca en de grootkeukens terwijl volgens VLAM het thuisverbruik wel hoger lag, maar dit compenseerde niet het verlies. Het zeer beperkt opengaan van de horeca deze zomer zorgde niet voor een boost in de afzet, maar wel in een eerder verzadigd marktaanbod. Hierdoor daalden de marktprijzen in juli en augustus tot onder het niveau van de twee vorige jaren (zie figuur hiernaast). Maar in de 2de helft van 2020 zijn de prijzen van de voedergrondstoffen gaan stijgen en hebben ervoor gezorgd dat de voederprijs zowat met 1/3de gestegen is. Dit maakt dat een marktprijs van iets meer dan € 6/100 stuks voor de bruine scharrels (klasse 3) en ± € 4,25/100 stuks voor de witte verrijkte kooi nauwelijks de voerkosten dekt of de rendabiliteit is ver te zoeken. De EU import van eieren is eerder af dan toegenomen, zeker de import uit Oekraïne is sterk afgenomen terwijl de EU export een stijgende tendens vertoont. De EU zelfvoorziening is zowat 102% of met andere woorden er moeten geen geweldige volumes afgezet worden op de wereldmarkt. De EU statistieken laten een lager globaal EU verbruik zien in Covid jaar 2020, dit in tegenstelling met de voorgaande jaren waar het verbruik jaarlijks een stijgende trend vertoont. Maar zolang de wereld niet 'normaal' is lijkt deze gunstige trend zich niet te herpakken. Ondanks dat eind augustus de prijzen, van vooral de industrie-eieren, eindelijk een stijgende trend laten zien is groot optimisme wat de prijszetting van eieren betreft niet direct aan de orde. Ook de laatste prognoses voor wat de prijzen van de voedergrondstoffen betreft wijzen niet direct op een daling.

Wat de braadkippen betreft, tijdens de zomer maanden kon de Deinze marktprijs zich goed boven de grens van € 0,90/kg handhaven. Bij 'normale' voederprijzen zou men van een goede rendabiliteit kunnen spreken, maar de winst wordt afgeroomd door de sterk gestegen voederprijs. Het prijsniveau van de braadkippen kon zich handhaven door de verminderde opzet, niet enkel bij ons, maar globaal was de EU-productie zo'n 3% lager in de eerste jaarhelft van 2021. De terugloop was vooral in Nederland (-17%) en Polen (-5%) uitgesproken in vergelijking met 2020. De import nam af, vooral vanuit Oekraïne (-54%) en het VK (-40%) en in mindere mate ook uit Brazilië en Thailand. De Brexit drukte sterk op de markt doordat er veel minder kon er geëxporteerd worden naar het VK (circa 30%) van vooral lucratieve delen. Intussen zijn de AI problemen in Polen zowat achter de rug en hebben ze terug massaal opgezet. Na een paar ronden dit jaar, waar er niet direct sprake was van overaanbod, kondigt het najaar - net zoals de voorgaande jaren - zich niet direct zeer hoopvol aan. Als de 'foodservice', die zowat 25% van het kippenvlees afneemt, zich niet snel massaal herpakt, riskeren we snel terug met een overaanbod te zitten. Ondanks dat in het voor ons belangrijke buurland, Nederland, de productie vermoedelijk verder zal afnemen nu er massaal naar 1 ster kippen zal moeten geschakeld worden. Met voederprijzen die de pan uitswingen, goed nadenken en afspreken vooraleer je opzet is de boodschap.

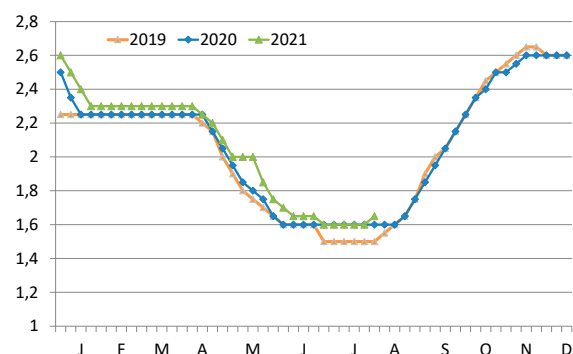
Evolutie prijs eieren (€/100): Klasse 3
Scharrel bruin – Kooi wit

Notering braadkippen (€/kg): middenprijs Deinze

Notering konijnen Deinze (€/kg)

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	3.08	10.08	17.08	24.08	3.08	10.08	17.08	24.08
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	5,93	6,08	6,14	6,44	7,02	7,04	6,98	7,07
Cat 1	4,69	4,84	4,90	5,2	5,78	5,80	5,74	5,83
Cat 2	4,37	4,50	4,56	4,84	5,34	5,33	5,30	5,36
Cat 3	4,04	4,17	4,23	4,48	5,08	5,05	5,05	5,08
Cat 4	3,72	3,84	3,89	4,12	4,87	4,82	4,84	4,84
Cat 5	3,40	3,50	3,55	3,76	4,33	4,27	4,26	4,26
Cat 6	3,07	3,17	3,21	3,41	3,07	3,17	3,21	3,41
Cat 7	2,75	2,83	2,87	3,05	2,75	2,83	2,87	3,05

Bruinschalige eieren

	3.08	10.08	17.08	24.08	3.08	10.08	17.08	24.08
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	6,33	6,48	6,54	6,84	8,43	8,41	8,41	8,48
Cat 1	5,09	5,24	5,30	5,60	7,19	7,17	7,17	7,24
Cat 2	4,87	5,00	5,06	5,34	6,73	6,71	6,71	6,76
Cat 3	4,54	4,67	4,73	4,98	6,15	6,12	6,12	6,15
Cat 4	4,17	4,29	4,34	4,57	5,41	5,38	5,38	5,41
Cat 5	3,80	3,90	3,95	4,16	4,43	4,37	4,36	4,36
Cat 6	3,07	3,17	3,21	3,41	3,07	3,17	3,21	3,41
Cat 7	2,75	2,83	2,87	3,05	2,75	2,83	2,87	3,05

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	4.08	11.08	18.08	25.08
extra zware soepkippen	0,56€-0,58€	0,56€-0,58€	0,56€-0,58€	0,56€-0,58€
bruine soepkippen	0,02€-0,04€	0,03€-0,05€	0,03€-0,05€	0,04€-0,06€
witte soepkippen	-0,03€-0,01€	-0,02€-0,00€	-0,02€-0,00€	-0,01€-0,01€
braadkippen	0,90€-0,92€	0,90€-0,92€	0,90€-0,92€	0,90€-0,92€
ABC	0,93 €	0,93 €	0,92 €	0,92 €
konijnen	1,60 €	1,60 €	1,65 €	1,75 €

FOSSIL SHIELD IW

REGISTRATIENUMMER: BE-REG-00424

EFFICIËNTE EN EENVOUDIGE BESTRIJDING VAN VOGELMIJT

Fossil Shield IW is een in water emulgeerbaar biocide (op basis van synthetisch amorf Si) ontwikkeld voor een **efficiënte en eenvoudige bestrijding** van de vogelmijt in leghennenstallen. De emulsie wordt, na wassen en desinfecteren, aangebracht tijdens de leegstand dmv diverse sproeisystemen.

Verkrijgbaar in 10kg zakken.

Voor meer informatie:

DAEM ECO BV Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE

TEL: 053 80 92 22 – MOB: 0479951744 – MAIL: c.daem@daemeco.be

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	3.08	10.08	17.08	24.08	3.08	10.08	17.08	24.08
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	6,93	7,08	7,14	7,44	8,02	8,04	7,98	8,07
L	5,37	5,50	5,56	5,84	6,34	6,33	6,30	6,36
M	4,72	4,84	4,89	5,12	5,87	5,82	5,84	5,84
S	3,67	3,77	3,81	4,01	3,67	3,77	3,81	4,01

Bruinschalige eieren

	3.08	10.08	17.08	24.08	3.08	10.08	17.08	24.08
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	7,33	7,48	7,54	7,84	9,43	9,41	9,41	9,48
L	5,87	6,00	6,06	6,34	7,73	7,71	7,71	7,76
M	5,17	5,29	5,34	5,57	6,41	6,38	6,38	6,41
S	3,67	3,77	3,81	4,01	3,67	3,77	3,81	4,01

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2021/33	36,66	100,10
2021/34	36,71	100,40

Prijzen grondstoffen (per ton)

	3.08	10.08	17.08	24.08
Tarwe	ng	ng	ng	ng
Wintergerst	ng	193,00 €	ng	210,50 €
Maïs (15% vocht)	ng	ng	ng	ng

ROSS – THE COMPLETE PACKAGE

The Reproductive Performance – The FCR & Liveability – The Processing Yield
You Want

To learn more about Ross® visit aviagen.com/ross

Maak kennis met onze diverse voerconcepten !

Op maat van jouw bedrijf.

Meer informatie? Contacteer ons.

**Wie hoogkwalitatieve
en rendabele braad-
kippenvoerders zoekt,
moet bij Spoormans zijn.**

Contacteer uw bedrijfsadviseur

Regio west

J. Vergoote | +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com

J. Poelvoorde | +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com

L. Steurs | +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com

Spoormans